MØTEINNKALLING
TIL
Formannskapet

Møtested: Kommunestyresalen
Møtedato: 22.09.2016 Tid: 10:00

Forfall meldes umiddelbart. Varamedlemmene møter kun etter nærmere innkalling.

SAKSLISTE

Utvalgs-saksnr.	Saksnr. Tittel
48/16	16/126 **REFERATER OG MELDINGER**
49/16	16/517 **DELEGASJONSREGLEMENT BØ KOMMUNE**
50/16	16/771 **RENOVERING/UTBYGGING AV STRAUME BARNEHAGE**
51/16	16/893 **DISPENSASJON FRA UTDANNINGSKRAV 2016**
52/16	16/479 **TV-AKSJONEN 2016**
53/16	16/710 **STORTINGSVALGET OG SAMETINGSVALGET 2017**
54/16	16/830 **K-SEKRETARIATET IKS - ENDRING SELSKAPSAVTALE PR 1.1.2016**
55/16	16/894 **SØKNAD OM LÅN TIL KJØP AV FISKEKVOTE**
56/16	16/885 **FORSLAG TIL REVIDERT REGELVERK FOR STRATEGISK NÆRINGSFOND**

Postadresse:
Bø kommune
Rådhuset
8475 Straumsjøen

Telefon: 76 11 42 00
Telefaks: 76 11 43 01

57/16 16/884
FORSLAG TIL REGELVERK FOR KOMMUNALT NÆRINGSFOND

58/16 11/1642
SAMARBEIDSAVTALE MED LVO

59/16 15/281
SØKNAD OM DISPENSASJON FRA AREALPLAN I FORBINDELSE MED ØNSKET ETABLERING AV OPPDRETTSANLEGG VED GAUKVÆRØY

60/16 15/589
STADFESTING AV REGULERINGSPLAN STEINSVIK, BOLIGER

61/16 16/22
"SALTERIET" I HOVDEN - OPPFØLGING?

62/16 16/806
LOKAL FORSKRIFT FOR VANN- OG AVLØPSGEBYRER, LEVERINGSBETINGELSER FOR VANN OG AVLØP, BESTEMMELSER OM VANNMÅLERE, VA-NORM

Bø kommune, 14. september 2016.

Sturer Pedersen
Ordfører

Postadresse:
Bø kommune
Rådhuset
8475 Straumsjøen

Telefon: 76 11 42 00
Telefaks: 76 11 43 01

REFERATER OG MELDINGER (FSK) - 2016

Saksbehandler:	Grete F. Olsen	Arkiv: 033
Arkivsaksnr.:	16/126	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
48/16	Formannskapet	22.09.2016

Innstilling:

Referater og meldinger tas til orientering.

Saksutredning:

Vedlagt følger rapport fra dokumentjournalen pr. 13.09.16.

REFERERES FRA DOKUMENTJOURNAL

Dato: - Utvalg: FSK Formannskapet

Saksnr	Regdato	Avd/Sek/Sakb	Arkivkode
	Navn		
	Innhold		
16/698-1	15.06.2016	RÅD//GUJA	026
	Vesterålen Barnevern		
	ÅRSMELDING 2015 FRA VESTERÅLEN BARNEVERN		
16/420-7	15.06.2016	RÅD//GUJA	210
	Kontrollutvalget		
	KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE OM BØ KOMMUNES ÅRSREGNSKAP FOR 2015 SAK 22/16		
16/96-15	17.06.2016	RÅD//GUJA	216
	K-Sekretariatet IKS		
	PROTOKOLL FRA KONTROLLUTVALGETS MØTE 14.06.16		
16/15-3	21.06.2016	KUL//KAJ	U63
	Juvente		
	ALKOHOLSALG TIL MINDREÅRIGE, KONTROLLRAPPORT 2015		
16/5-56	20.07.2016	RÅD//GUJA	020
	SAMARBEIDSAVTALE MED CICERO - JOBBNORGE AVTALE FRA 2008		

DELEGASJONSREGLEMENT BØ KOMMUNE

Saksbehandler:	Åsa Elvik	Arkiv: 044
Arkivsaksnr.:	16/517	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
49/16	Formannskapet	22.09.2016
/	Kommunestyret	28.09.2016

Innstilling:

Kommunestyret vedtar følgende
Delegasjonsreglement for Bø kommune

Se vedlegg

RENOVERING/UTBYGGING AV STRAUME BARNEHAGE

Saksbehandler:	Hans Kristian Pettersen	Arkiv: 614
Arkivsaksnr.:	16/771	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
50/16	Formannskapet	22.09.2016

Innstilling:

1. Rådmannen får i oppgave å starte planarbeidet med renovering og utbygging av Straume barnehage, basert på en prognose tilsvarende 20 barn pr. år i Bø kommune. Det opptas forhandlinger om kjøp av deler av nabotomt.
2. Plan med foreløpig kostnadsoverslag innarbeides i budsjettet for 2017.
3. Det opprettes ei plangruppe som består av repr. fra teknisk, styrer i Straume barnehage, representant fra de ansatte, verneombud og skole og barnehagesjefen.

Saksutredning:
Strategi for barnehageopptak 2016 ble behandlet i kommunestyret den 28.04. I denne saka gikk man inn for alternativ 3 som betyr å gjenåpne gamle Vinje barnehage midlertidig (heretter kalt Bittelille). Dette alternativet medfører at kommunen gir et bedre tilbud enn det minimum lov og forskrifter beskriver, og at etaten må tilføres ekstra midler i 2017.

Vedtaket i sak 37/16 ble som følger:
Alt. 3 - Øke arealet ved å midlertidig ta i bruk gamle Vinje barnehage for avhjelpe trykket. Kommunestyret ber rådmannen innarbeide rehabilitering/utbygging av Straume barnehage innen neste års budsjett. I forkant av dette må det legges til rette for en strategi-debatt innenfor barnehagetilbudet.

Vi har valgt å se strategidebatten og renovering/utbygging av Straume barnehage som en sak.

Strategidebatt:
Bø kommune har i dag barnehager på Eidet, Straume og Steine. Knerten private familiebarnehage ble nedlagt høsten 2015, og dermed mistet vi 10 plasser.

Det har vært vanlig barnehagepolitikk i Bø kommune å gi alle plass som søker ved hovedopptaket, uavhengig av fødselsdato og rett til plass. De aller fleste har fått plass på sitt første ønske. Vi har også gitt plass for de som har søkt utenom hovedopptaket, (løpende opptak). Bakgrunnen for at kommunen kan gjøre dette, er at vi har hatt ledige arealer i barnehagene, og fordi kommunen har vurdert det som viktig for å beholde og rekruttere personell både til offentlig og privat virksomhet.

Skal vi ta hensyn til hvor folk bor, og hvor de helst vil ha plass? De aller fleste ønsker barnehageplass i den barnehagen som er nærmest. Noen har ikke bil, og har ikke mulighet til å hente/bringe. (For eksempel flyktninger.) Andre vil ikke at barna skal begynne i en barnehage, for så å gå over i en annen ved neste hovedopptak. Erfaringene viser at de som får tilbud om annen plass enn sitt førsteønske, takker nei. De finner andre løsninger.

Den lovmessige retten til barnehageplass sier at barn som er født før 31.10.har rett til barnehageplass ved neste hovedopptak. I Bø kommune har vi til nå ikke brydd oss om denne retten fordi vi har hatt et bedre tilbud enn det loven sier. Hvis vi bestemmer oss for å sette grensa ved lovkravet, kan vi bruke eksisterende arealer. Vi fyller opp barnehagene maksimalt, og sier nei til de som ikke får plass. Vi vil likevel være innenfor regelverket som Stortinget har satt.

I vedtektene for barnehagene i Bø kommune (under arealbestemmelser) slås det fast at oppholds og lekeareal i barnehagene skal minimum være 4 kvm. for barn over 3 år og 5,33 kvm. for barn under 3 år. Dette er en nasjonal arealnorm. Dette betyr ideelt sett at en små-avdeling (1-3 år) skal ha 9 barn, mens aldersgruppa 3-5 skal ha 18 barn. Hos oss har vi hatt nok areal til å fylle opp avdelingene på Vinje og Straume med 12 på små og 24 på stor. Bemanninga må økes når vi går over normen. Å ha avdelingene fylt opp til randen oppleves som stressende både for barn og ansatte.

Det er svært viktig at flyktningebarna får plass i barnehagene. Dette for å få en tidligst mulig sosialisering og språktrening. Det er vanskelig å planlegge hvor mange plasser det er bruk for til denne målgruppa. Flere kommuner har prioritert flyktningebarn ved opptak. Det er ingenting i lovverket som sier at det skal gjøres, og det er heller ikke gjort i Bø.

Å ta i bruk gamle Bittelille på Vinje er i utgangpunktet ei nødløsning for barnehageåret 2016/2017. Ut fra prognosen fremover ser det ut som vi må bruke den i flere år fremover. I forbindelse med renovering av Straume barnehage, bør man se på behovet for å utvide barnehagen til 3. avdelinger. Vi vil da få ei avdeling med plass til 9 små, ei avdeling med plass til 18 store, og ei mellomavdeling som har plass til ca.12 små/store. Arealbehovet for ei slik avdeling vil være ca. 65 kvm. I tillegg
kommer arealbehov for kontor, møterom og garderober

	2012	2013	2014	2015
Bø (Nordl.)	82,1 %	84,8 %	90,8 %	91,4 %
Kostragruppe 05	89,1 %	89,6 %	88,2 %	88,9 %

Denne tabellen er hyggelig lesing. I 2015 hadde 91.4% av 1-5åringene i Bø barnehageplass. Hvis vi sammenligner oss med kostragruppe 05, som er sammenlignbare kommuner, så ser vi at vi ligger høyere.

Behov for barnehageplasser fremover:

Disponibelt areal i barnehagene pr. dags dato:
Eidet: 120 kvm
Straume: 164 kvm
Vinje: 179 kvm + ca. 100 på Bittelille = 279kvm_

Når det gjelder fordelingen mellom kretsene, så har vi basert dette på erfaringstall de siste 5 årene.
Fordelingen blir 45% på Steine, 35% på Straume og 20% på Eidet. Dette er også tall som kan endre seg

Prognosetall for 15 fødte barn i året.(Tabell 1)

Barnehage		16/17	17 /18	18/19	19/20	20/21	21/22
Eidet	Plasser	25	24	20	18	17	17
	Areal i bruk	82	80	64	59	55	55
	Avd behov	1	1	1	1	1	1
Straume	Plasser	47	55	51	48	50	48
	Areal i bruk	151	172	162	155	163	155
	Avd behov	2	3	3	2	3	2
Vinje	Plasser	75	76	65	65	63	56
	Areal i bruk	230	235	210	218	210	182
	Avd behov	3	3	3	3	3	3

- Bittelille er ikke med i arealbruk. Derfor er Vinje merket rødt

Prognosetall for de 5 neste årene i barnehagene i Bø med 17 fødte per år☹Tabell 2.)

Barnehage		16/17	17 /18	18/19	19/20	20/21	21/22
Eidet	Plasser	25	26	24	24	24	25
	Areal i bruk	82	86	76	75	75	79
	Avd behov	1	1	1	1	1	1
Straume	Plasser	47	55	53	50	52	50
	Areal i bruk	151	170	167	160	168	160
	Avd behov	2	3	3	3	3	3
Vinje	Plasser	75	78	69	71	70	64
	Areal i bruk	230	240	220	234	230	206
	Avd behov	3	3	3	3	3	3

- Bittelille er ikke med i arealbruk. Derfor er Vinje merket rødt

Prognosetall for de 5 neste årene i barnehagene i Bø med 20 fødte per år(Tabell3)

Barnehage		16/17	17 /18	18/19	19/20	20/21	21/22
Eidet	Plasser	25	26	26	28	29	31

	Areal i bruk	82	86	80	86	54	98
	Avd behov	1	1	1	1	1	1
Straume	Plasser	47	55	55	54	57	56
	Areal i bruk	151	170	172	171	183	179
	Avd behov	2	3	3	3	3	3
Vinje	Plasser	75	78	71	75	75	70
	Areal i bruk	230	240	226	244	244	224
	Avd behov	3	3	3	3	3	3

- Bittelille er ikke med i arealbruk. Derfor er Vinje merket rødt

Forklaringer til tabellen:

Plasser: Barn under 3 år teller 2 plasser og barn over tre år teller 1 plass
Areal i bruk: barn under 3 år krever 5,33 kvm og barn over 3 år krever 4 kvm.
Røde tall = det er for lite areal/avdelinger til å ta imot alle barn i kretsen.
Avd.behov=Behovet for antall avdelinger for å ta imot barna.

I hovedsak vil vi ha behov for tre avdelinger i Straume b. hage uansett om vi legger 15,17 eller 20 fødte til grunn. Det er ulikt utslag på arealnormen i Straume b. hage når vi legger 15,17 eller 20 barn til grunn. Vi vil likevel påpeke at bygningens utforming ikke gir oss mulighet til å ta imot så mange barn.

Antall barn er noe høyere enn tidligere antatt. Dette kan bl.a. skyldes at det i den senere tid er en høyere andel av barna i Bø som går i barnehage enn tidligere år. En av årsakene til det kan være tilbudet om redusert foreldrebetaling for en del grupper. Økt antall i de kommunale barnehagene kan i tillegg skyldes at Knerten Familiebarnehage er nedlagt samt at fødselstallet de 2 siste årene er noe høyere enn tidligere forutsatt. Tallene i prognosene over er basert på at alle barn i Bø går i barnehage

Løsningen for Vinje barnehage er å opprettholde utvidelsen av Bittelille så lenge behovet er der.
Løsningen for Straume barnehage er å bygge ut med ei avdeling til.
Eidet barnehage har kapasitet til eventuell økning uten å gjøre noe bygningsmessig.

Renovering/utbygging av Straume barnehage:
Straume barnehage ble bygd i 1990/91 og har to avdelinger. Fra høsten i år vil det være 27 barn og 10 ansatte i barnehagen.
Kommunen har hatt befaring på bygget og gjort en foreløpig gjennomgang av hva som bør gjøres:
-med dagens antall barn er det ikke areal til å ta imot flere barn.
-garderobe og pauserom for ansatte er for lite.
-kontor til styrer er for lite, og arbeidsplasser for pedagogisk ledere mangler
-møterom til gjennomføring av foreldresamtaler, og andre møter mangler
-kjøkken og spiseplass er for lite
-lagerrom er også for lite, og barnehagen mangler lager ute for oppbevaring av utstyr.
-hele bygget trenger innvending oppussing.
-Parkeringsplassen må vurderes utvidet eller flyttet.

I budsjettet for 2016 ble det satt av 400 000 kr til renovering av barnehagen. Det er gjort en god del arbeid utendørs:

-deler av uteområdet er drenert og sådd
-det er skiftet port
-grunnarbeid og drenering rundt lekeapparater
-fallmatte under lekeapparater er bestilt.
-bygd to lekehytter som er klare til oppsetting

Videre vedlikehold i 2016 ble stoppet etter at sak 37/16 (Strategiplan for barnehageopptak) var oppe i K-styret.

Hvis vi skal løse problemene i Straume barnehage så må vi utvide arealet. Det beste alternativet er å utvide bygget mot nord. Mot øst har vi ikke nok areal, mot sør vil vi ta for mye av lekearealet, og mot vest vil det bli ei dyrere løsning på grunn av grunnforhold.

Kommunen sin eiendom er nok til å utvide bygget med 4 meter mot nord, men det er for lite. Eiendommen må utvides med 6-10 meter. Det må derfor tas kontakt med eier av naboeiendommen for å finne fremt til en hensiktsmessig løsning.

Konklusjon:
Det er utarbeidet prognoser på 15,17og 20 fødte barn pr. år i Bø. Statistisk Sentralbyrå sier 18 barn.
Gjennomsnittet av folkeregistrerte barn fra 2011-2015 i Bø er 18,4.
Det må også tas hensyn til at vi skal ta imot flere flyktninger og at flere vil få familiegjenforening.
I tillegg har det vært en del tilflytting til kommunen av familier med barnehagebarn.
Vi vil poengtere at dette er prognoser, og det vil alltid være usikkerhet rundt slike tall.

Ved å bygge ut/renovere Straume barnehage vil alle barn i kretsen få plass. I Steine krets blir det behov for å bruke Bittelille i flere år fremover, men denne kan avvikles hvis barnetallet endrer seg. I Eidet krets vil alle barn få plass.

Behovet for renovering av Straume barnehage er absolutt tilstede. Vi ønsker å komme i gang med planlegginga av utbygging/renovering så snart som mulig.

Basert på barnetallene de senere åra, baseres renovering/utbygging av Straume barnehage på å kunne ta imot barn i henhold til tabell 3.

Straumsjøen den 09.09.16

Gundar Jakobsen
Rådmann

Hans K. Pettersen
Skole og barnehagesjef

DISPENSASJON FRA UTDANNINGSKRAV 2016

Saksbehandler:	Liv-Karin Steinsvik	Arkiv: 404
Arkivsaksnr.:	16/893	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
51/16	Formannskapet	22.09.2016

Innstilling:

A. Det dispenseres fra kravet om førskolelærerutdanning for Liv Melvoll som pedagogisk leder
i Vinje barnehage fra og med 15.08.16 til 20.08.17.

B. Det dispenseres fra kravet om førskolelærerutdanning for Anita Ramberg som pedagogisk leder i Vinje barnehage fra og med 22.08.16 til 20.08.17.

C. Det dispenseres fra kravet om førskolelærerutdanning for Anita Johnsen som pedagogisk leder i Straume barnehage fra og med 22.08.16 til 13.11.16.

D. Det dispenseres fra kravet om førskolelærerutdanning for Edna Steffensen som pedagogisk leder i Straume barnehage fra og med 22.08.16 til 13.11.16.

E. Det dispenseres fra kravet om førskolelærerutdanning for Inger Ditlevsen som pedagogisk leder i Eidet barnehage fra og med 22.08.16 til 31.12.16.

Saksutredning:

Det skal være en pedagogisk leder pr. 14-18 barn når barna er over tre år, og en pedagogisk leder pr. 7-9 barn når barna er under tre år:jmf. Forskrift om pedagogisk bemanning§1. i barnehageloven.

Pedagogiske ledere må ha barnehagelærerutdanning, eller annen treårig pedagogisk utdanning på høgskolenivå med videreutdanning i barnehagepedagogikk. Jmf.§ 18-2.ledd i barnehageloven.

Etter årets barnehageopptak manglet vi pedagogiske ledere i alle tre barnehagene. Stillingene ble
utlyst og vi fikk en søker som oppfylte utdanningskravet. Søker takket nei til stillinga.

A skyldes økt antall barn.
B,C,D og E skyldes ulike permisjoner fra stillingsinnehavere med fagkompetanse.

Vi finner det hensiktsmessig å løse dette innenfor det personalet som allerede er i barnehagen. Dette er personell som ikke har barnehagelærer kompetanse, men er dyktige medarbeidere med har lang erfaring i barnehagene. Alle, foruten Inger Ditlvesen har fungert i disse stillingene tidligere.

I Vinje barnehage har Liv Melvoll og Anita Ramberg fått stillingene.
I Straume barnehage har Anita Johnsen og Edna Steffensen fått stillingene.

I Eidet barnehage har Inger Ditlevsen fått stillingen.

Straumsjøen den 09.09.16

Gundar Jakobsen
Rådmann

Hans K. Pettersen
Skole og barnehagesjef

Vedlegg:

TV-AKSJONEN 2016

Saksbehandler:	Elin Dahl	Arkiv: X03
Arkivsaksnr.:	16/479	

Saksnr.:	**Utvalg**	**Møtedato**
52/16	Formannskapet	22.09.2016

Innstilling:

TV-aksjonen NRK Røde Kors 2016 innvilges bidrag fra Bø kommune med kr.....

Saksutredning:

«TV-aksjonen 2016 er gitt til Røde Kors. Sammen skal vi gi livsviktig hjelp til ofre for krig og konflikt.

Aksjonsdag 23. oktober.

Info hentet fra TV-aksjonen 2016 sine nettsider:

«Årets TV-aksjon skal redde liv og gi omfattende helsehjelp til noen av de mest sårbare i verden – mennesker rammet av krig og konflikt. Gjennom TV-aksjonen skal mer enn to millioner mennesker få livsviktig hjelp.

Krig og vold skaper enorme lidelser. Mennesker blir drept, og ringvirkningene for lokalbefolkningen er katastrofale. De mangler vann, mat og medisiner, helsetilbudet svekkes, de må flykte fra hjemmene sine og har ingen jobb å gå til. Dette fører igjen til underernæring, helseproblemer, utrygghet og fattigdom.

Årets TV-aksjonsmidler går til Røde Kors sitt arbeid i ni land: Syria, Libanon, Sør Sudan, Afghanistan, Myanmar, Somalia, El Salvador, Guatemala og Honduras. Pengene går også til å hjelpe flyktninger som har kommet til Norge.

Røde Kors er mange steder den eneste hjelpeorganisasjonen som slipper til med humanitær hjelp, og har gjennom lokale frivillige tilgang til dem som ellers ikke får hjelp. Gjennom TV-aksjonen skal flere mennesker i krig- og konfliktområder få livsviktige medisiner, helsehjelp, rent vann og mat. Behovet er enormt, og hvert bidrag er med på å redde liv.

Fakta om TV-aksjonen:

- TV-aksjonen er arrangert hver høst en søndag i oktober siden 1974. I år går TV-aksjonen av stabelen 23. oktober.
- Siden 1974 har det norske folk samlet inn over syv milliarder kroner som har gitt titalls millioner mennesker livsviktig hjelp.
- Flyktningrådet hadde den første aksjonen og samlet inn 125 millioner omregnet i 2013 kroner.
- Fra 1978 ble selve innsamlingen arrangert av hver kommune med ordføreren i spissen. Nå ligger ansvaret hos over 500 kommune- og bydelskomiteer.
- Den aller første gangen NRK stilte seg til rådighet for et veldedig formål var i februar 1946, for aksjonen "Nasjonalhjelpen for krigens ofre og de falnes etterlatte".
- Kong Haakon var den gang innsamlingsaksjonens høye beskytter, og aksjonens motto var "Du må ofre noe – mange ofret alt".»

I Bø kommune ble formannskapet i møte før ferien valgt til å være lokal aksjonskomite med ordførere som leder.

Frivilligsentralen skal forestå det praktiske arbeidet med bl.a. å skaffe bøssebærere, koordinere lokalt arbeid og til slutt bringe bøssene til opptelling i bank på Sortland.

TV-aksjonen har i skriv fra fylkesaksjonsleder, datert 18.08.16, henvendt seg til kommunene v/ordføreren med oppfordring om å gi bidrag tv-aksjonen.

Bø kommune har gjennom flere år bidratt med økonomisk støtte til aksjonen med kr. 10.000.

Ut fra statistikk for 2015 ser en på nett at Bø kommune er nede på nest siste plass i Nordland fylke med kr. 18,11 i snitt pr. innbygger. Til sammenligning: Andøy 30,05, Lødingen 33,49, Hadsel 35,08, Sortland 35,78. Landsgjennomsnittet lå på kr. 36,64 pr. innbygger.

Gundar Jakobsen
Rådmann

STORTINGSVALGET OG SAMETINGSVALGET 2017

Saksbehandler:	Grete F. Olsen	Arkiv: 011
Arkivsaksnr.:	16/710	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
53/16	Formannskapet	22.09.2016
/	Kommunestyret	28.09.2016

Innstilling:

Stortingsvalget og sametingsvalget 2017 avholdes over 1 dag i Bø kommune, mandag 11. september.

Saksutredning:

Valgloven § 9-1 fastsetter at stortingsvalg holdes i alle kommuner på en og samme dag i september måned i det siste året av hver stortingsperiode. Fylkestings- og kommunestyrevalg holdes i alle kommuner på en og samme dag i september måned hvert fjerde år. Valgene holdes i det andre året av hver stortingsperiode. I henhold til § 9-2 fastsetter Kongen valgdagen til en mandag.

Todagersvalg.
Det har vært slik at kommunestyret selv kunne med tilslutning fra minst 1/3 av medlemmene vedta at det på ett eller flere steder i kommunen skal holdes valg også søndagen før den offisielle valgdagen. Vedtaket måtte treffes senest samtidig med budsjettet for det året valget skal holdes. Det betyr at dersom vedtaket om todagers valg skulle være gyldig med bare 1/3 flertall, måtte det være vedtatt samtidig med budsjettet. Begrunnelsen er at et mindretall ikke skulle kunne binde et flertall til store utgifter etter at budsjettet for valget er vedtatt.

Stortinget vedtok 13. juni 2016 flere endringer i valgloven som vil få innvirkning for gjennomføringen av stortingsvalget 2017.

I skriv datert 17.06.16 fremgår bl.a.:

- Elektronisk avkryssing i manntallet på valgdagen innføres nå som et permanent, frivillig tilbud til alle kommuner. Alle kommuner som ønsker det, kan benytte seg av ordningen under stortingsvalget 2017.
- Fristen for å godkjenne forhåndsstemmer flyttes fra valgdagen kl. 21 til tirsdag etter valgdagen kl. 17.
- Kommunestyret kan selv vedta at det kan holdes valg på søndag før valgdagen. Det er ikke lenger mulig å vedta et slikt forslag med mindretall i kommunestyret. Vedtaket må treffes **senest** samtidig med budsjettet for det året valget skal holdes.
- I tillegg er det gjort en presisering av valglovens regler for fritak for kandidater ved fylkestings- og kommunestyrevalg, som understreker at kandidatene ikke kan kreve seg fritatt etter at de har blitt valgt.

I statsråd 22.04.16 ble valgdagen for stortingsvalget og sametingsvalget 2017 fastsatt til mandag 11. september 2017.

Hvert enkelt kommunestyre kan – i medhold av valgloven § 9-2 (2) – bestemme at det i vedkommende kommune skal holdes valg også søndag 10.september 2017.

I Bø kommune har vi tradisjon på å avvikle denne type valg kun på 1 dag. Dette har fungert hos oss og det foreligger ingen endringer eller innspill som tilsier at vi bør forandre denne praksis.

I forhold til kommunalt budsjettarbeid og møteplanen for høsten, er det greit at kommunestyret behandler saken om valgdag(er) alt i sitt septembermøte.

Bø kommune, 05.08.16.

Gundar Jakobsen
Rådmann

K-SEKRETARIATET IKS - ENDRING SELSKAPSAVTALE PR 1.1.2016

Saksbehandler:	Grete F. Olsen	Arkiv: 027
Arkivsaksnr.:	16/830	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
54/16	Formannskapet	22.09.2016
/	Kommunestyret	28.09.2016

Innstilling:

Bø kommune godkjenner ny selskapsavtale pr. 01.01.2016 for K-sekretariatet IKS.

Saksutredning:

Fra K-sekretariatet IKS v/daglig leder har vi mottatt nedenfor siterte forslag til saksfremlegg med forslag til vedtak til bruk for fylkes-/ kommunene. Det er kommunestyret eller fylkestinget selv som skal vedta avtalen, jf. Lov om interkommunale selskap § 4, 1. ledd. For at utvidelsen skal være gyldig anmodes det om at samtlige fylkes-/ kommuner fatter vedtak i samsvar med tilsendt forslag.

«K-Sekretariatet IKS eies av flere fylkes-/kommuner i Troms og nordre Nordland. Selskapet skal ivareta kommunelovens krav om at kontrollutvalgene til enhver tid har sekretariatsbistand som tilfredsstiller utvalgenes behov. Kontrollutvalgets sekretariat skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalgene er forsvarlig utredet, og at utvalgenes vedtak blir iverksatt. Selskapet har tilgang på en bredt sammensatt kompetanse.

Kommunestyret i Ibestad kommune har vedtatt å gå inn som deltaker i K-Sekretariatet IKS fra 01.01.2016. Som følge av denne endringen må deltaker (fylkes-) kommunene vedta ny ajourført selskapsavtale pr. 01.01.2016, jf. Vedlegg.»

Vedlegg: A: Trykte vedlegg: K-sekretariatet IKS – selskapsavtale pr. 01.01.2016.

Gundar Jakobsen
Rådmann

K-Sekretariatet

SELSKAPSAVTALE

for K-Sekretariatet IKS

§ 1 Selskapet

K-Sekretariatet IKS er en interkommunal virksomhet som er opprettet med hjemmel i lov av 29.01. 1999 nr. 06 om interkommunale selskaper.

Selskapet har følgende deltakere pr. 1.1.2016:

Troms fylkeskommune
Kvæfjord kommune
Harstad kommune
Berg kommune
Lenvik kommune
Målselv kommune
Sørreisa kommune
Torsken kommune
Tranøy kommune
Balsfjord kommune
Karlsøy kommune
Tromsø kommune
Gáivuona suohkan/Kåfjord kommune
Kvænangen kommune
Lyngen kommune
Nordreisa kommune
Skjervøy kommune
Storfjord kommune
Bø kommune
Sortland kommune
Lødingen kommune
Hadsel kommune
Øksnes kommune
Ibestad kommune

§ 2 Rettslig status

K-Sekretariatet IKS er et eget rettssubjekt, og styret har arbeidsgiveransvaret.

§ 3 Hovedkontor

K-Sekretariatet IKS har sitt hovedkontor/forretningsadresse i Tromsø kommune.

§ 4 Formål og ansvarsområde

K-Sekretariatet IKS:

- skal utføre sekretariatsfunksjonen for deltakernes kontrollutvalg og hva dermed står i naturlig forbindelse

§ 5 Innskuddsplikt og eierandel

Deltakernes eierandel og ansvarsdel samsvarer med deltakernes innskudd til selskapets frie egenkapital etter følgende fordeling:

	Selskaps-kapital	Eierandel i prosent
Troms fylkeskommune	216 000	25,17
Harstad	89 526	10,43
Tromsø	239 248	27,88
Kvæfjord	11 851	1,38
Målselv	26 048	3,03
Sørreisa	12 848	1,50
Tranøy	6 432	0,75
Torsken	4 198	0,49
Berg	4 031	0,47
Lenvik	42 935	5,00
Balsfjord	21 684	2,53
Karlsøy	9 288	1,08
Lyngen	12 264	1,43
Storfjord	7 386	0,86
Gaivuotna - Kåfjord	9 006	1,05
Skjervøy	11 603	1,35
Nordreisa	18 221	2,12
Kvænangen	5 388	0,63
Sortland	36 673	4,27
Bø	11 762	1,37
Lødingen	8 724	1,02
Hadsel	30 562	3,56
Øksnes	17 100	1,99
Ibestad	5 450	0,64
Sum	858 228	100,00

Endringer i eierandeler kan skje ved inn- og uttreden av deltakere i selskapet.

§ 6 Organisering av selskapet

Selskapet har tre nivå:

- Representantskapet
- Styret
- Daglig leder

§ 7 Representantskapet

Representantskapet er selskapets øverste myndighet. Samtlige deltakerkommuner og fylkeskommunen velger sin representant med personlig vararepresentant.

Representantskapet velger selv leder og nestleder.

§ 8 Representantskapets møter

Representantskapets leder innkaller til representantskapsmøte. Innkalling til ordinært representantskapsmøte skal skje skriftlig, innen utgangen av mai måned og minst fire uker før møtet. Tilsvarende frist gjelder for varsling av deltakerne i selskapet. Innkallingen skal inneholde en saksliste.

Ordinært representantskapsmøte skal behandle:

1. Årsmelding og regnskap
2. Valg til styret
3. Valg av revisor
4. Godtgjørelse til tillitsvalgte
5. Overordnede mål og retningslinjer for driften
6. Budsjettforutsetninger og – rammer
7. Rammer for låneopptak
8. Tilskuddsordning fra deltakerne
9. Andre saker som er forberedt ved innkallingen

Møtelederen skal sørge for at det føres protokoll fra møtene. Protokollen underskrives av møtelederen og to av representantskapets medlemmer som velges ved møtets begynnelse.

Spørsmål om kjøp av aksjer i andre selskap og inngåelse av langsiktige samarbeidsavtaler avgjøres av representantskapet.

Ekstraordinært representantskapsmøte til behandling av særskilt angitte spørsmål skal innkalles med to ukers varsel når to styremedlemmer eller 1/3 av representantskapets medlemmer ber om det eller om representantskapets leder finner behov for dette.

Daglig leder og styrets leder har møteplikt i representantskapet, og alle styremedlemmene og daglig leder har møte og talerett.

Representantskapets leder og nestleder er valgkomité til styret.

§ 9 Styret

Styret i selskapet består av 3 medlemmer med personlige varamedlemmer som velges av representantskapet.

Daglig leder eller representantskapsmedlem kan ikke være medlem av styret.

Representantskapet velger styreleder og nestleder.

§ 10 Styrets møter

Styremøtene ledes av styrets leder. Styret fatter vedtak med alminnelig flertall. Ved votering i styret skal hver stemme telle likt. Ved stemmelikhet teller møteleders stemme dobbelt.
Styret er beslutningsdyktig når minst halvparten av medlemmene er til stede, inkludert møtende varamedlemmer. Styrets leder sørger for at det blir ført protokoll fra styremøtene.
Protokollen underskrives av styrets medlemmer.

De ansattes representant har ikke rett til å være til stede i saker som gjelder arbeidsgivers forberedelse til forhandlinger med arbeidstakerne, arbeidskonflikter, rettstvister med arbeidsgiverorganisasjoner eller oppsigelse av tariffavtaler.

§ 11 Daglig leder

Daglig leder administrerer virksomheten, og har ansvaret for at enhver arbeidsoppgave utføres i overensstemmelse med gjeldende bestemmelser og i henhold til de vedtak som er fattet av styret og representantskapet.

Daglig leder er styrets sekretær og saksbehandler. Vedkommende har tale- og forslagsrett i styrets møter, dersom ikke styret i enkeltsaker vedtar at vedkommende ikke skal kunne møte.

§ 12 Organisering av tilsynsfunksjoner

Daglig leder skal til enhver tid holde styret orientert om alle forhold av betydning for virksomheten og om økonomi og personalforhold. Vedkommende skal rapportere til styret på en slik måte og så ofte som situasjonen tilsier det og styret for øvrig måtte bestemme. Styret skal sørge for at representantskapet til enhver tid har nødvendig oversikt og i tide kan forberede nødvendige disposisjoner. Representantskapets møtebøker skal fortløpende sendes til deltakerne.

§ 13 Arkiv, personvern og offentlighetsloven

De lovbestemte rutiner og saksbehandlingsregler som er etablert for ivaretakelse av personvern skal gjelde for selskapet.

Selskapet skal følge offentlighetsloven bestemmelser.

Selskapet skal ivareta arkivfunksjonen i henhold til arkivlovens bestemmelser for deltakerkommunenes kontrollutvalg. Dersom en deltakerkommune trer ut av selskapet, overføres arkivet for dette kontrollutvalget til den kommunen dette gjelder.

§ 14 Økonomiforvaltning

Virksomheten skal følge et vedtatt økonomireglement.

§ 15 Låneopptak og garantistillelse

Representantskapet vedtar rammer for virksomhetens låneopptak - begrenset til kr 400.000.
Låneopptak skal godkjennes av departementet; jf. kommuneloven § 50 nr. 1.
Virksomheten kan ikke stille garanti eller pantsette sine eiendeler til sikkerhet for andres økonomiske forpliktelser. Virksomheten kan ikke selv låne ut penger.

§ 16 Arbeidsgiveransvar

Styret har arbeidsgiveransvaret for de personer som til enhver tid er ansatt i virksomheten. Arbeidstakernes rettigheter etter arbeidsmiljøloven skal i sin helhet ivaretas av styret. Selskapet er medlem av pensjonsordning.

§ 17 Lokale lønnsforhandlinger

Styrets leder og/eller daglig leder ivaretar selskapets interesser under lokale forhandlinger. Styret vedtar forhandlingsresultatet.

Styret fastsetter rammene og daglig leders lønn.

§ 18 Møtegodtgjørelse

Godtgjørelse for møter mv. til medlemmer av styret og representantskapet utbetales i henhold til de til enhver tid gjeldende satser og reglement for virksomheten.

§ 19 Regnskap og revisjon

Styret har plikt til å se etter at det føres lovmessige regnskap og at det foretas revisjon av selskapet.

Regnskapet føres etter kommuneloven.

Regnskap skal fastsettes av representantskapet. Selskapets regnskap skal revideres av statsautorisert, registrert eller kommunal revisor. Revisor velges av representantskapet.

§ 20 Endring av selskapsavtalen

Selskapsavtalen kan endres. Ved avstemning gjelder reglene i § 4 i lov om interkommunale selskaper av 29.01. 1999 nr. 06.

§ 21 Uttreden og oppløsning

Den enkelte deltaker kan ensidig si opp sin deltakelse. Oppsigelse må varsles av deltakeren minimum ett år før uttredelse.

Ved uttreden fra selskapet skal deltakeren tilbakebetales sin andel av egenkapitalen på uttredelsestidspunktet – jf § 5.

Forslag til oppløsning av selskapet må vedtas enstemmig av representantskapet. Vedtak om oppløsning må godkjennes av samtlige deltakere og av departementet. Jf Lov om interkommunale selskaper § 30 og 32.

Styret plikter å melde fra om avviklingen til Foretaksregisteret.

§ 22 Voldgift

Eventuell tvist om forståelsen av selskapsavtalen og om fordeling av utgifter eller i forbindelse med det økonomiske oppgjøret etter oppløsning, avgjøres endelig av en voldgiftsnemnd på tre medlemmer som oppnevnes av fylkesmannen, om ikke annen ordning følger av lov eller forskrift.

§ 23 Øvrige bestemmelser

For øvrig gjelder den til enhver tid gjeldende lov om interkommunale selskaper.

Dokid: 16013559 (16/830-1)

NN Kommune

Utvalg:	Saksnummer:	Møtedato:	Saksbehandler:
Kommunestyret			

K-SEKRETARIATET IKS – ENDRING SELSKAPSAVTALE PR. 1.1.2016

Innstilling til v e d t a k:

NN kommune godkjenner ny selskapsavtale pr. 1.1.2016 for K-Sekretariatet IKS.

Saken gjelder:

Vedlegg til saken:

A: Trykte vedlegg: K-Sekretariatet IKS - selskapsavtale pr. 1.1.2016
B: Utrykte vedlegg:

Saksutredning:

K-Sekretariatet IKS eies av flere fylkes-/kommuner i Troms og nordre Nordland. Selskapet skal ivareta kommunelovens krav om at kontrollutvalgene til enhver tid har sekretariatsbistand som tilfredsstiller utvalgenes behov. Kontrollutvalgets sekretariat skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalgene er forsvarlig utredet, og at utvalgenes vedtak blir iverksatt. Selskapet har tilgang på en bredt sammensatt kompetanse.

Kommunestyret i Ibestad kommune har vedtatt å gå inn som deltaker i K-Sekretariatet IKS fra 1.1.2016. Som følge av denne endringen må deltaker(fylkes-) kommunene vedta ny ajourført selskapsavtale pr. 1.1.2016, jf. vedlegg.

SØKNAD OM LÅN TIL KJØP AV FISKEKVOTE

Saksbehandler:	Åsa Elvik	Arkiv: 252
Arkivsaksnr.:	16/894	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
55/16	Formannskapet	22.09.2016

Innstilling:

Wilhelm Enoksen tilbys lån inntil

kr 170 000,-

til kjøp av fiskekvote. Lånet begrenses oppad til 10% av faktisk totalkostnad. Lånet belastes Strategisk næringsfond.

Til sikkerhet for lånet forutsettes pant i den fiskekvota som kjøpes, med prioritet etter eventuelle banklån. Lånet utbetales mot underskrevne dokumenter og tinglyst pantobligasjon.

Lånet er avdragsfritt i 3 år, og nedbetales deretter over 7 år med like store månedlige avdragsterminer. Rente påløper fra utbetalingsdato med for tiden 3,5% p.a., og betales løpende månedlig i hele låneperioden. Omkostninger ved åpning av lånet fratrekkes før utbetaling.

Tilbud om lån er gitt med hjemmel i Bø kommunes «Regelverk for Strategisk næringsfond», og de opplysningene som framkommer i søknaden og i saksframlegget, er vilkår for tilbud om lån. «Regelverk for Strategisk næringsfond», og skjemaet «Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak» legges ved melding om vedtak.

Saksutredning:

Wilhelm Enoksen søker om lån på kr 340 000 til delfinansiering av kjøp av fartøykvote til eget fartøy, N-15-BØ, Tussbøen. Han har i dag gruppe 2 kvote på båten, og skriver i søknaden at han for å få et bedre driftsgrunnlag, har sett behovet av å få en gruppe 1 kvote å fiske på. Han har fått tilbud om å kjøpe en 9-10 meters kvote som er til salgs i Bø, for kr. 1.700.000,-.

Enoksen skriver i søknaden: *«Jeg vil med denne kvote 3 doble min brutto inntekt, og jeg antar at kostnadene i min næring vil øke med ca 150.000,-, slik at jeg vil få et betydelig større overskudd av næringen min.»* Og videre: *«For tiden holder jeg på med siste arbeidet, for å få båten godkjent etter de nye kravene til sjøfartsdir. Når dette er arbeidet er ferdigstilt, vil jeg få tatt ny takst på båten, og jeg antar at båten får en betydelig høyere verdi enn den i dag har.»*

<u>Finansieringsplan</u>
Kjøpesummen på kr 1 700 000,- tenkes finansiert slik:

Egenkapital	200 000,-
Lån fra DNB	1 160 000,-

Lån fra Strategisk næringsfond	340 000,-
Sum Finansiering	**1 700 000,-**

I tråd med regelverket for Strategisk næringsfond har Enoksen lagt ved næringsoppgaver for 2014 og 2015, samt et driftsbudsjett for første driftsår (2017). Driftsbudsjettet for 2017 viser driftsinntekter på kr 1 468 000,- fra fiske på i hovedsak torsk og blåkveite. Driftsutgiftene utgjør om lag kr 540 000, og dermed er overskuddet første år kalkulert til noe over kr 900 000.

Vurdering

Per 31. august 2016 er det kr 2 106 000,00 disponibelt på Strategisk næringsfond. (Da er ikke utbetalte tilsagn tatt hensyn til.) Støtte i form av lån fra Strategisk næringsfond er et knapphetsgode, og søknadene skal vurderes ut fra om de innfrir visse kriterier:

Søknaden omhandler kjøp av en fiskekvote som er til salgs i Bø. Å stimulere til økt verdiskaping i fiskerinæringa i Bø er et av de sentrale tiltakene i vedtatt Strategisk Næringsplan. Å bidra til at kvoter ikke selges av ut av kommunen, kan være et virkemiddel som vil bidra til dette. Søknaden vurderes dermed å være i tråd med Bø kommune sine mål og strategier for næringsutvikling.

Søkeren har lagt fram en ryddig søknad, og økonomien i prosjektet er overbevisende. Søknaden vurderes dermed å ha god kvalitet. Søker har drevet fiske i Bø i noen år på gruppe II-kvote, og samtidig klart å bygge seg opp kapital til å investere i fiskebåten. Dette taler for at søker har god gjennomføringsevne.

Drøfting

På generelt grunnlag kan det innvendes at kommunen ved å tilby denne typen lån avlaster bankenes ansvar og risiko. Dette er det allerede tatt stiling til da det ble vedtatt at Bø kommune skulle ha et Strategisk næringsfond, og innvendinga drøftes ikke nærmere.

Det kan tale mot å innvilge søknaden at kvoteprisen synes høy, og at kommunen ved å være medfinansiør bidrar til prispress ved kjøp og salg av fiskekvoter. Administrasjonen har foretatt undersøkelser med kompetansemiljø i Vesterålen. Tilbakemeldingen er at det har vært en kraftig stigning i markedsprisen for torskekvoter, og at prisen som framkommer i denne konkrete saken framstår som i tråd med markedet for øvrig.

I denne saken søkes det om et kommunalt lån som vil utgjøre 20% av det totale kapitalbehovet. § 6 i det vedtatte regelverket for Strategisk næringsfond sier at: *«Støtte skal som hovedregel ikke overstige 10% av samlet kapitalbehov, og det skal heller ikke overstige 50% av prosjektets egenkapital. (...) I særlige tilfeller kan det innvilges lån med høyere beløp, etter regelverkets pkt. 14.»*

Det er til nå behandlet 21 saker om næringslån etter at Strategisk næringsfond ble tilført ny kapital i 2014. §6 i regelverket er fraveket i noen saker:

- I k-sak 47/14 (støtte til utvikling av IT-prosjekt) ble taket på kr 500 000 fraveket, og det ble innvilget et lån på kr 1 500 000 utbetalt i 5 terminer.
- I K-sak 15/159 (utvikling av ukeavis) ble taket fraveket, og det innvilget et likviditetslån på kr 650 000.

- I f-sak 72/15 (kjøp av fiskebåt) ble både 10% og egenkapital-grensa fraveket, og det ble innvilget et lån på kr 100 000 som utgjorde 14% av finansieringsbehovet.
- I k-sak 102/15 (støtte til kjøp av fiskebåt) ble taket og egenkapital-regelen fraveket, og det ble innvilget et lån på kr 1 300 000.

I saksforberedelsene er det undersøkt om prosjektet lar seg gjennomføre om søker får tilbud om mindre lån i kommunen enn det er søkt om. Til det har søker svart per epost:

> *«Hvis jeg ikke får 20% lån fra kommunen, må jeg sannsynligvis utsette kvotekjøpet til neste år. Har en del utgifter på klassing av båten i år, og koster mye å få gjort ferdig før nyåret som er fristen. Kvotene stiger jevnt hele tiden. Så om jeg må vente 1 år til, vil kanskje prisen være 300.000,- opp. Skal prøve å få et møte med banken i kommende uke, for å diskutere flere måter å finansiere en kvote.»*

Om 10%-regelen fravikes og søknaden innvilges med et tilbud om lån om kr 340 000, vil det kommunale lånet være 1,7 ganger større enn egenkapitalen. Om 10%-regelen følges (kr 170 000), vil det kommunale lånet fremdeles overstige egenkapital-regelen med 35 prosentpoeng. Om egenkapital-regelen skal følges, kan ikke det kommunale lånet overskride kr100 000.

Rådmannens forslag til vedtak:

Rådmannen finner ikke at det er presedens for å fravike regelverket. Etter ei samla vurdering vil rådmannen anbefale at 10%-regelen legges til grunn, og at Wilhelm Enoksen tilbys et kommunalt lån fra Strategisk næringsfond på kr 170 000. Se ellers «Forslag til vedtak» foran.

Straume,
13. september 2016

Gundar Jakobsen
Rådmann

Kine Anette Johnsen
Kultur- og næringssjef

Vedlegg:
Ingen trykte vedlegg. På mappa: Søknad med vedlegg fra Wilhelm Enoksen

FORSLAG TIL REVIDERT REGELVERK FOR STRATEGISK NÆRINGSFOND

Saksbehandler:	Åsa Elvik	Arkiv: U70 &00
Arkivsaksnr.:	16/885	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
56/16	Formannskapet	22.09.2016
/	Kommunestyret	28.09.2016

Innstilling:

Kommunestyret vedtar følgende

Regelverk for Strategisk næringsfond

§ 1 FORMÅL

Formålet med Strategisk Næringsfond er å:

a. oppfylle mål og strategier i Strategisk Næringsplan
b. bidra til å styrke og videreutvikle næringslivet og arbeidsmarkedet i Bø kommune

§ 2 MÅLGRUPPE

Alle private aktører med konkrete prosjekt/tiltak som er i tråd med formålet, kan søke om lån fra Strategisk næringsfond.

§ 3 FINANSIERNG

Strategisk Næringsfond finansieres ved:

a. avsetning av kapital i henhold til kommunestyrets løpende vedtak
b. innbetalinger av terminer på alle typer kommunalt finansierte næringslån
c. renteavkastning på fondets kapital

§ 4 TILDELINGSKRITERIER

For at tilskudd skal kunne innvilges, må følgende kriterier oppfylles:

1. Prosjektet/tiltaket må være i tråd med Bø kommune sine mål og strategier
2. Prosjektet/tiltaket må ha god kvalitet
3. Søker må som hovedregel ha bostedsadresse i Bø kommune, og bedriften det søkes om støtte til, må som hovedregel være registrert med adresse i Bø kommune

4. Søker må ha god gjennomføringsevne
5. Tilskuddet må ha utløsende effekt – det er ikke tilstrekkelig at tilskuddet medvirker til å opprettholde et tilbud
6. Prosjektet/tiltaket må ikke være konkurransevridende

§ 5 KOSTNADER SOM LÅNET *IKKE* KAN VÆRE MED Å FINANSIERE

Støtte i form av lån fra Strategisk Næringsfond kan ikke brukes til følgende formål:

1. Tidligere års underskudd hos søker
2. Løpende ordinære driftskostnader i bedriften

§ 6 KRAV TIL SØKNADEN

Søknaden skal som minimum inneholde følgende opplysninger:

1. Nødvendige personalia
2. Beskrivelse av prosjektet/tiltaket – med målsetting og forventede resultater
3. Plan for gjennomføring – aktiviteter, tidsplan, organisering og samarbeidspartnere
4. Drifts- og investeringsbudsjett for minimum 2 år med finansieringsplan
5. Søknader fra igangværende virksomhet skal vedlegges siste 2 års regnskap

Før søknad om lån behandles, må søker ha ordnet eventuelle mislighold på løpende forpliktelser overfor Bø kommune.

§ 7 VEDTAKET

Vedtak om tilbud om lån eller avslag på søknaden er et enkeltvedtak. Melding om vedtak skal være skriftlig begrunnet og gis innen rimelig tid. Om søknaden innvilges, er vedtaket et tilbud om lån. Vedtak om avslag på søknaden gis i et avslagsbrev.

§ 8 KLAGEADGANG

Vedtak om tilbud om lån eller avslag på søknaden er enkeltvedtak som kan påklages i henhold til bestemmelsene i forvaltningsloven. Formannskapet er klageorgan for vedtak fatta av rådmannen. Kommunestyret er klageorgan fatta av formannskapet. Fylkesmannen er klageorgan for vedtak fatta av kommunestyret.

§ 9 AKSEPT

Låntaker skal gi skriftlig samtykke om at lånet aksepteres på de vilkår som tilbudet angir. Tilsagnet regnes som bortfalt om slik aksept ikke mottas innen 12 måneder fra vedtaket ble fattet.

§ 10 AVSLAG

Søknaden skal avslås om ett eller flere av vilkårene nedenfor er oppfylt:

a. Søknaden tilfredsstiller ikke tildelingskriteriene
b. Søknaden faller utenfor formålet med ordningen
c. Søkeren sender ikke inn nødvendige opplysninger etter anmodning
d. Søknaden rangeres ikke høyt nok ut fra tildelingskriteriene sett i forhold til andre søknader
e. Tidligere tildelinger til søker er brukt i strid med forutsetningene

§ 11 ØVRE GRENSE FOR STØTTE I FORM AV LÅN

Støtte i form av lån fra Strategisk Næringsfond skal som hovedregel ikke overstige 10% av samlet kapitalbehov, og skal heller ikke overstige prosjektets egenkapital. Lånsøker skal ha utnyttet andre lånemuligheter så langt mulig. Som hovedregel er maksimalt lån kr 500 000. I særlige tilfeller kan det innvilges lån med høyere beløp.

§ 12 SIKKERHET

Alle lån skal så langt mulig sikres med pant i det objektet som finansieres, med prioritet etter banklån, foran bedriftseiers eventuelle krav. Før utbetaling av lån skal det foreligge tinglyst pantobligasjon og underskrevet gjeldsbrev, samt dokumentasjon på utgifter.

§ 13 TILBAKEBETALING

Lån fra Strategisk Næringsfond skal tilbakebetales, og kan ikke omgjøres til tilskudd.
Etter søknad kan nedbetalingsplan for det enkelte lån endres.

§ 14 LÅNEVILKÅR

1. Rente for lån fra Strategisk Næringsfond vedtas av kommunestyret i de årlige budsjettene. Renten reguleres årlig pr 01.01. For tiden er renten 3,5 %.
2. Lånene er avdragsfrie i 3 år. Etter dette nedbetales lånet med like store månedlige avdrag over 7 år.
3. I den avdragsfrie perioden betales bare rente.
4. I avdragstiden betales rente av restgjeld til enhver tid.

5. Unge låntakere som er under 30 år på søknadstidspunktet, gis også rentefrihet i den avdragsfrie perioden.

§ 15 OMGJØRING

Vedtak om lån kan helt eller delvis omgjøres før utbetaling dersom:

a. Søker har foretatt endringer av en slik karakter at forutsetningene for innvilgelse ikke lenger er til stede, eller
b. Søker ikke aksepterer eventuelle vilkår som settes for tilskuddet, eller
c. Tildelingen bygger på uriktige opplysninger fra søker, eller
d. Tilskuddsmottaker unnlater å levere pliktig rapportering, eller
e. Tilskuddet helt eller delvis ikke er brukt etter forutsetningene.

Omgjøring av vedtak om tilskudd kan føre til at lånet helt eller delvis ikke utbetales, eller ved at lånet forfaller i sin helhet.

§ 16 FORFALL

Ved opphør av låntakers bedrift, ved salg av bedriften eller salg eiendeler lånet er gitt til kjøp av, forfaller lånet i sin helhet til innfrielse. Samme krav til innfrielse gjelder dersom låntaker flytter pantsatte eiendeler eller bedriften ut av Bø kommune.

Ved manglende betaling av terminbeløp kan lånet i sin helhet sies opp og kreves innbetalt.

§ 17 ETTERGIVELSE

Lån fra Strategisk Næringsfond ettergis kun i tilfeller ved konkurs uten dividende, eller ved gjeldssanering der hoveddelen av kreditorer bidrar. Kommunens betingelser for deltakelse i gjeldssanering fremsettes under gjeldsforhandlingene i det enkelte tilfellet.

§ 18 DELEGASJON AV AVGJØRELSESMYNDIGHET

1. Søknader om lån fra Strategisk Næringsfond opp til og med kr 100.000 behandles og avgjøres av rådmannen.
2. Søknader om lån fra og med kr 101.000 til og med kr 250.000, avgjøres av formannskapet etter innstilling fra rådmannen.
3. Søknader om lån over kr 250.000 avgjøres av kommunestyret etter innstilling fra formannskapet.

Saksutredning:

Kommunestyret vedtok i 2014 et nytt regelverk for Strategisk næringsfond (K-sak 22/14). Samme år ble fondet tilført ny kapital som følge av de såkalte Nergård-midlene (K-sak 56/14). To års erfaring med dette regelverket gjør at rådmannen ser behov for å foreslå noen endringer. Det har også vært ytret ønske i ulike kommunestyredebatter om å se på regelverket på nytt.

Saken behandles parallelt med forslag til nytt Regelverk for Kommunalt næringsfond, og de to regelverkene bør ses i sammenheng.

De to fondene – Strategisk næringsfond og Kommunalt næringsfond – har i stor grad samme formål: Å bidra til utvikling av næringslivet og arbeidsmarkedet i Bø kommune. Innretningen på fondene er likevel forskjellig:

- Kapitalen i Strategisk næringsfond kommer i hovedsak fra de såkalte Nergård-midlene. Dette er kapitalinntekter som ikke kan brukes i drifta av kommunen. Dermed brukes fondet til utlån til tiltak i næringslivet. Bø kommune har stor frihet i å bestemme et regelverk for bruken av disse midlene, så lenge de forvaltes i tråd med blant annet kommuneloven og regnskapsreglene for kommunesektoren.
- Kapitalen i Kommunalt næringsfond kommer som en årlig bevilgning til Bø kommune fra staten via Nordland Fylkeskommune. Disse midlene kan brukes til tilskudd. Ordningen med kommunale næringsfond faller inn under de distriktspolitiske virkemidlene bevilga over statsbudsjettet. Midlene må dermed forvaltes i tråd med blant annet EØS-regelverket. Det er vedtatt en egen forskrift for forvaltning av distriktspolitiske virkemidler. Bestemmelsene i forskriften må ivaretas i Bø kommunes eget Regelverk for Kommunalt næringsfond.

I det følgende redegjøres for rådmannens forslag til revidert Regelverk for Strategisk næringsfond. Paragrafene kommenteres enkeltvis. Det vedtatte regelverket ligger som vedlegg til saken.

Rådmannens forslag til revidert
Regelverk for Strategisk næringsfond:

§ 1 FORMÅL

Formålet med Strategisk Næringsfond er å:

a. oppfylle mål og strategier i Strategisk Næringsplan
b. bidra til å styrke og videreutvikle næringslivet og arbeidsmarkedet i Bø kommune

Kommentar: Noe endret ihht vedtatt regelverk. Til forskjell fra kommunalt næringsfond, så kan støtte fra strategisk næringsfond kun gis som lån. Ergo kan fondet ikke brukes på kommunens egne prosjekter, og bokstav c i vedtatt regelverk må tas bort. Foreslår her ny bokstav b lik formuleringa i forslaget til regelverk for kommunalt næringsfond. (I vedtatt regelverk står: «bidra til utvikling av et fremtidsrettet næringsliv i Bø, herunder utbygging av prioriterte områder for næringsrettet infrastruktur».)

§ 2 MÅLGRUPPE

Alle private aktører med konkrete prosjekt/tiltak som er i tråd med formålet, kan søke om lån fra Strategisk næringsfond.

Kommentar: Ny formulering, jf forslaget til regelverk for kommunalt næringsfond. Kommunen selv velger om en vil prioritere noen målgrupper framfor andre. Her foreslås ingen prioriterte målgrupper ut fra en tanke om at utvikling er hovedmålet.

§ 3 FINANSIERNG

Strategisk Næringsfond finansieres ved:

a. avsetning av kapital i henhold til kommunestyrets løpende vedtak
b. innbetalinger av terminer på alle typer kommunalt finansierte næringslån
c. renteavkastning på fondets kapital

Kommentar: Samme som i det vedtatte regelverket, med unntak av bokstav d i vedtatt regelverk som her er forslått tatt ut: «tilførsel fra driftsmidler med årlig beløp lik XX % av innbetalte låneterminer»

§ 4 TILDELINGSKRITERIER

For at tilskudd skal kunne innvilges, må følgende kriterier oppfylles:

1. Prosjektet/tiltaket må være i tråd med Bø kommune sine mål og strategier
2. Prosjektet/tiltaket må ha god kvalitet
3. Søker må som hovedregel ha bostedsadresse i Bø kommune, og bedriften det søkes om støtte til, må som hovedregel være registrert med adresse i Bø kommune
4. Søker må ha god gjennomføringsevne
5. Tilskuddet må ha utløsende effekt – det er ikke tilstrekkelig at tilskuddet medvirker til å opprettholde et tilbud
6. Prosjektet/tiltaket må ikke være konkurransevridende

Kommentar: Rådmannen foreslår her en ny bestemmelse i dette regelverket – dette er samme formulering som forslag til Regelverk for Kommunalt næringsfond. Å få tilbud om kommunalt lån anses som et knapphetsgode all den tid fondskapitalen er begrenset. Dette taler for at en formulerer noen kriterier for hvilke søknader som kan innvilges.

§ 5 KOSTNADER SOM LÅNET *IKKE* KAN VÆRE MED Å FINANSIERE

Støtte i form av lån fra Strategisk Næringsfond kan ikke brukes til følgende formål:

1. Tidligere års underskudd hos søker
2. Løpende ordinære driftskostnader i bedriften

Kommentar: Tilsvarer § 5c i vedtatt regelverk.

§ 6 KRAV TIL SØKNADEN

Søknaden skal som minimum inneholde følgende opplysninger:

1. Nødvendige personalia
2. Beskrivelse av prosjektet/tiltaket – med målsetting og forventede resultater
3. Plan for gjennomføring – aktiviteter, tidsplan, organisering og samarbeidspartnere
4. Drifts- og investeringsbudsjett for minimum 2 år med finansieringsplan
5. Søknader fra igangværende virksomhet skal vedlegges siste 2 års regnskap

Før søknad om lån behandles, må søker ha ordnet eventuelle mislighold på løpende forpliktelser overfor Bø kommune.

Kommentar: Forslag til ny bestemmelse – forsøker å harmonisere i den grad det er relevant med Regelverk for Kommunalt næringsfond. Forslaget ivaretar §§ 5d og 9 i vedtatt regelverk.

§ 7 VEDTAKET

Vedtak om tilbud om lån eller avslag på søknaden er et enkeltvedtak. Melding om vedtak skal være skriftlig begrunnet og gis innen rimelig tid. Om søknaden innvilges, er vedtaket et tilbud om lån. Vedtak om avslag på søknaden gis i et avslagsbrev.

Kommentar: Forslag til ny bestemmelse, intensjon om tydeliggjøring.

§ 8 KLAGEADGANG

Vedtak om tilbud om lån eller avslag på søknaden er enkeltvedtak som kan påklages i henhold til bestemmelsene i forvaltningsloven. Formannskapet er klageorgan for vedtak fatta av rådmannen. Kommunestyret er klageorgan fatta av formannskapet. Fylkesmannen er klageorgan for vedtak fatta av kommunestyret.

Kommentar: Forslag til ny bestemmelse, jf forslag til regelverk for Kommunalt næringsfond.

§ 9 AKSEPT

Låntaker skal gi skriftlig samtykke om at lånet aksepteres på de vilkår som tilbudet angir. Tilsagnet regnes som bortfalt om slik aksept ikke mottas innen 12 måneder fra vedtaket ble fattet.

Kommentar: Forslag til ny bestemmelse. Bestemmelsen innebærer implisitt at gitte tilsagn kun gjelder i 1 år.

§ 10 AVSLAG

Søknaden skal avslås om ett eller flere av vilkårene nedenfor er oppfylt:

a. Søknaden tilfredsstiller ikke tildelingskriteriene
b. Søknaden faller utenfor formålet med ordningen
c. Søkeren sender ikke inn nødvendige opplysninger etter anmodning
d. Søknaden rangeres ikke høyt nok ut fra tildelingskriteriene sett i forhold til andre søknader
e. Tidligere tildelinger til søker er brukt i strid med forutsetningene

Kommentar: Nytt forslag, jf. forslag til nytt Regelverk for Kommunalt næringsfond.

§ 11 ØVRE GRENSE FOR STØTTE I FORM AV LÅN

Støtte i form av lån fra Strategisk Næringsfond skal som hovedregel ikke overstige 10% av samlet kapitalbehov, og skal heller ikke overstige prosjektets egenkapital. Lånsøker skal ha utnyttet andre lånemuligheter så langt mulig. Som hovedregel er maksimalt lån kr 500 000. I særlige tilfeller kan det innvilges lån med høyere beløp.

Kommentar: Noe endret forslag. §6 i det vedtatte regelverket lyder: «§ 6) Støtte skal som hovedregel ikke overstige 10% av samlet kapitalbehov, og skal heller ikke overstige 50% av prosjektets egenkapital. Lånsøker skal ha utnyttet andre lånemuligheter så langt mulig. Som hovedregel er makismalt lån kr 500.000. I særlige tilfeller kan det innvilges lån med høyere beløp, etter regelverkets pkt. 14.»

Regelen i det vedtatte regelverket har tre elementer:

a) Det kommunale lånet kan ikke overstige kr 500 000
b) Det kommunale lånet kan ikke utgjøre mer enn 10% av samla kapitalbehov
c) Det kommunale lånet må ikke være større enn halvparten av egenkapitalen i prosjektet

Det har vært ytret politisk ønske om å diskutere disse grensene. En nylig gjennomgang viser at bestemmelsen er fraveket i 4 saker (av 21 behandlede søknader).

Rådmannen tilrår at to av elementene beholdes, og at ett element endres:

a) Rådmannen tilrår at grensa på kr 500 000 beholdes. Begrunnelsen er at det per 31.08.16 er om lag kr 2 100 000 igjen på fondet. Om taket fjernes, vil fondet raskt kunne bli tømt.
b) Rådmannen tilrår at 10%-grensa videreføres fordi en utviding til for eksempel 20%, i for stor grad vil avlaste bankenes og søkerens risiko og øke kommunens risiko tilsvarende.
c) Rådmannen tilrår at egenkapital-grensa endres – fra at det kommunale lånet ikke kan utgjøre mer enn halvparten av egenkapitalen, til at det kommunale lånet ikke kan overstige prosjektets egenkapital. Begrunnelsen er at funksjonen til Strategisk næringsfond er at finansiering tilbys næringsprosjekter som ellers har vanskelig for å skaffe tilstrekkelig egenkapital ihht bankenes krav. Rådmannen ser det som rimelig at det kommunale lånet matcher, men ikke overstiger, søkers egenkapital.

§ 12 SIKKERHET

Alle lån skal så langt mulig sikres med pant i det objektet som finansieres, med prioritet etter banklån, foran bedriftseiers eventuelle krav. Før utbetaling av lån skal det foreligge tinglyst pantobligasjon og underskrevet gjeldsbrev, samt dokumentasjon på utgifter.

Kommentar: Lik § 7 i vedtatt regelverk.

§ 13 TILBAKEBETALING

Lån fra Strategisk Næringsfond skal tilbakebetales, og kan ikke omgjøres til tilskudd.
Etter søknad kan nedbetalingsplan for det enkelte lån endres.

Kommentar: Lik § 8 og deler av § 12 i vedtatt regelverk.

§ 14 LÅNEVILKÅR

1. Rente for lån fra Strategisk Næringsfond vedtas av kommunestyret i de årlige budsjettene. Renten reguleres årlig pr 01.01. For tiden er renten 3,5 %.
2. Lånene er avdragsfrie i 3 år. Etter dette nedbetales lånet med like store månedlige avdrag over 7 år.
3. I den avdragsfrie perioden betales bare rente.
4. I avdragstiden betales rente av restgjeld til enhver tid.
5. Unge låntakere som er under 30 år på søknadstidspunktet, gis også rentefrihet i den avdragsfrie perioden.

Kommentar: Bestemmelsen tilsvarer § 10 i vedtatt regelverk.

§ 15 OMGJØRING

Vedtak om lån kan helt eller delvis omgjøres før utbetaling dersom:

a. Søker har foretatt endringer av en slik karakter at forutsetningene for innvilgelse ikke lenger er til stede, eller
b. Søker ikke aksepterer eventuelle vilkår som settes for tilskuddet, eller
c. Tildelingen bygger på uriktige opplysninger fra søker, eller
d. Tilskuddsmottaker unnlater å levere pliktig rapportering, eller
e. Tilskuddet helt eller delvis ikke er brukt etter forutsetningene.

Omgjøring av vedtak om tilskudd kan føre til at lånet helt eller delvis ikke utbetales, eller ved at lånet forfaller i sin helhet.

Kommentar: Forslag til ny bestemmelse, jf. forslag til regelverk for Kommunalt næringsfond.

§ 16 FORFALL

Ved opphør av låntakers bedrift, ved salg av bedriften eller salg eiendeler lånet er gitt til kjøp av, forfaller lånet i sin helhet til innfrielse. Samme krav til innfrielse gjelder dersom låntaker flytter pantsatte eiendeler eller bedriften ut av Bø kommune.

Ved manglende betaling av terminbeløp kan lånet i sin helhet sies opp og kreves innbetalt.

Kommentar: Ivaretar §§ 11 og 12 i vedtatt regelverk.

§ 17 ETTERGIVELSE

Lån fra Strategisk Næringsfond ettergis kun i tilfeller ved konkurs uten dividende, eller ved gjeldssanering der hoveddelen av kreditorer bidrar. Kommunens betingelser for deltakelse i gjeldssanering fremsettes under gjeldsforhandlingene i det enkelte tilfellet.

Kommentar: Lik § 13 i vedtatt regelverk.

§ 18 DELEGASJON AV AVGJØRELSESMYNDIGHET

1. Søknader om lån fra Strategisk Næringsfond opp til og med kr 100.000 behandles og avgjøres av rådmannen.

2. Søknader om lån fra og med kr 101.000 til og med kr 250.000, avgjøres av formannskapet etter innstilling fra rådmannen.
3. Søknader om lån over kr 250.000 avgjøres av kommunestyret etter innstilling fra formannskapet.

Kommentar: Lik § 14 i vedtatt regelverk.

Straume,
12. september 2016

Gundar Jakobsen
Rådmann

Kine Anette Johnsen
Kultur- og næringssjef

Vedlegg
Vedtatt Regelverk for Strategisk næringsfond

§ 1) Målet med Strategisk næringsfond er å:
§ 1a) oppfylle mål og strategier i Strategisk Næringsplan
§ 1b) bidra til utvikling av et fremtidsrettet næringsliv i Bø, herunder utbygging av prioriterte områder for næringsrettet infrastruktur
§ 1c) gi økonomisk mulighet til å gjennomføre nødvendige utviklingsprosjekt i ren kommunal regi, i samarbeide med næringsliv og i samarbeid med andre offentlige aktører
§ 2) Fondet finansieres ved:
§ 2a) avsetning av kapital i henhold til kommunestyrets løpende vedtak
§ 2b) innbetalinger av terminer på alle typer kommunalt finansierte næringslån
§ 2c) renteavkastning på fondets kapital
§ 2d) tilførsel fra driftsmidler med årlig beløp lik XX % av innbetalte låneterminer.
§ 3) All bruk av Næringsfondet begrenses av årlig budsjett. Bruk utover dette må forelegges Kommunestyret for godkjenning.
§ 4) Bruk av fondet skjer etter reglene nedenfor, under "LÅN FRA NÆRINGSFONDET" og "ANNEN BRUK AV NÆRINGSFONDET

LÅN FRA NÆRINGSFONDET
Strategisk Næringsfond benyttes i vesentlig grad til utlån til næringslivet, med tilbakebetaling og finansiering av nye utlån. Utlån skjer etter følgende bestemmelser:
§ 5) Bruk av Strategisk Næringsfond i form av lån til næringsdrivende skal skje etter følgende retningslinjer:
§ 5a) Enhver bruk av fondet skal relateres til Strategisk Næringsplan, og årlige handlingsprogram. Fondsbruk som avviker fra handlingsprogram skal begrunnes særskilt.
§ 5b) Kommunen skal som hovedregel ikke være eier i næringsvirksomhet
§ 5c) Næringsfondet skal ikke brukes til å dekke tidligere års underskudd hos søker, eller løpende ordinære driftskostnader i bedriften.
§ 5d) Behandling av søknader forutsetter at det foreligger betryggende prosjektbeskrivelse, med finansierings- og driftsbudsjett for minimum 2 år. Søknader fra igangværende virksomhet skal vedlegges siste 2 års regnskap. Kommunen kan etter vurdert behov etterspørre andre dokumenter som ansees nødvendig for saksbehandlingen
§ 5e) Støtte innvilges kun til prosjekter som vurderer som gode, både samfunnsmessig og bedriftsøkonomisk
§ 6) Støtte skal som hovedregel ikke overstige 10 % av samlet kapitalbehov, og skal heller ikke overstige 50 % av prosjektets egenkapital. Lånsøker skal ha utnyttet andre lånemuligheter så langt mulig. Som hovedregel er makismalt lån kr 500.000. I særlige tilfeller kan det innvilges lån med høyere beløp, etter regelverkets pkt. 14.
§ 7) Alle lån skal så langt mulig sikres med pant i det objektet som finansieres, med prioritet etter banklån, foran bedriftseiers eventuelle krav. Før utbetaling av lån skal det foreligge tinglyst pantobligasjon og underskrevet gjeldsbrev, samt dokumentasjon på utgifter
§ 8) Lån fra Strategisk Næringsfond skal tilbakebetales, og kan ikke omgjøres til tilskudd
§ 9) Før søknad om lån behandles, må søker ha ordnet eventuelle mislighold på løpende forpliktelser overfor Bø kommune
§ 10) Lån fra Strategisk Næringsfond renteberegnes med 3,5 % for 2014. Renten reguleres årlig pr 01.01, med endring i forhold til endring på kommunens lån i Kommunalbanken.

Lånene er avdragsfrie i 3 år. Etter dette nedbetales lånet med like store månedlige avdrag over 7 år. I den avdragsfrie perioden betales bare rente. I avdragstiden betales rente av restgjeld til enhver tid. For unge låntakere under 30 år gis rentefrihet i den avdragsfrie perioden.
§ 11) Ved opphør av låntakers bedrift, ved salg av bedriften eller salg eiendeler lånet er gitt til kjøp av, forfaller lånet i sin helhet til innfrielse. Samme krav til innfrielse gjelder dersom låntaker flytter pantsatte eiendeler eller bedriften ut av Bø kommune.
§ 12) Ved manglende betaling av terminbeløp kan lånet i sin helhet sies opp og kreves innbetalt. Etter søknad kan nedbetalingsplan for det enkelte lån endres. Slike søknader behandles innenfor de samme beløpsavgrensninger som ved innvilgelse av lån etter § 14.
§ 13) Lån fra Strategisk Næringsfond ettergis kun i tilfeller ved konkurs uten dividende, eller ved gjeldssanering der hoveddelen av kreditorer bidrar. Kommunens betingelser for deltakelse i gjeldssanering fremsettes under gjeldsforhandlingene i det enkelte tilfellet.
§ 14) Søknader om lån fra Strategisk Næringsfond avgjøres av formannskapet innenfor det enkelte års budsjett. Søknader opp tom. kr 100.000 avgjøres av rådmannen. Event. behov for å øke årets budsjett for bruk av fondet forelegges kommunestyret for avgjørelse. Innstillinger for innvilgelse av lån over kr 250.000 fremlegges for kommunestyret for behandling og vedtak,

ANNEN BRUK AV NÆRINGSFONDET
§ 15) Strategisk Næringsfond kan benyttes til å finansiere vedtatte utviklingsprosjekter i regi av, eller ved deltakelse fra, Bø kommune. Prosjektene skal være i henhold til Strategisk Næringsplan, og årlige handlingsprogram. Finansiering av prosjekter som ikke inngår i vedtatte planer/program skal begrunnes.
§ 16) Bruk av Næringsfondet til utviklingsprosjekt opp til og med kr 100.000 besluttes av rådmannen, enkeltvedtak fra og med kr 101.000, til og med kr 250.000, fattes av formannskapet. Bruk over disse beløp forelegges kommunestyret for vedtak.

Vedtatt i kommunestyret 20. mars 2014

FORSLAG TIL REGELVERK FOR KOMMUNALT NÆRINGSFOND

Saksbehandler:	Åsa Elvik	Arkiv: U70 &00
Arkivsaksnr.:	16/884	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
57/16	Formannskapet	22.09.2016
/	Kommunestyret	28.09.2016

Innstilling:

Kommunestyret vedtar følgende

Regelverk for Kommunalt næringsfond

§ 1 FORMÅL

Formålet med kommunalt næringsfond er å kunne gi støtte til prosjekt/tiltak som enten

a) Bidrar til å styrke og videreutvikle næringslivet og arbeidsmarkedet i Bø kommune, eller
b) Bidrar til at Bø kommune blir mer attraktiv å bo i og flytte til

Kommunalt næringsfond finansieres av bevilgninger fra staten via Nordland Fylkeskommune, eventuelt supplert av kommunestyrets bevilgninger i de årlige budsjettene.

§ 2 MÅLGRUPPE

Alle offentlige og private aktører med konkrete prosjekt/tiltak som er i tråd med formålet, kan søke om tilskudd. Kvinner, ungdom og innvandrere er prioriterte målgrupper.

§ 3 TILDELINGSKRITERIER

For at tilskudd skal kunne innvilges, må følgende kriterier oppfylles:

1. Prosjektet/tiltaket må være i tråd med Nordland fylkeskommunen og Bø kommune sine mål og strategier
2. Det må sannsynliggjøres at prosjektet/tiltaket har distriktspolitisk virkning
3. Prosjektet/tiltaket må ha god kvalitet
4. Søker må som hovedregel ha bostedsadresse i Bø kommune, og bedriften det søkes om støtte til må som hovedregel være registrert med adresse i Bø kommune
5. Søker må ha god gjennomføringsevne
6. Tilskuddet må ha utløsende effekt – det er ikke tilstrekkelig at tilskuddet medvirker til å opprettholde et tilbud
7. Prosjektet/tiltaket må ikke være konkurransevridende

§ 4 SÆRLIG OM STØTTE FRA GRÜNDERFONDET

Gründerfondet følger de samme reglene som det ordinære kommunale næringsfondet, med tillegg av denne paragraf:

Målgruppen for gründerfondet er unge gründere mellom 18 og 35 år. Disse kan søke om støtte fra gründerfondet, der disse faller utenfor Innovasjon Norges ordninger. Fondet skal brukes til unge gründere med konkrete forretningsideer, og som har behov for å øke sin kompetanse for å kunne starte egen bedrift.

§ 5 KOSTNADER SOM TILSKUDDET KAN DEKKE

Tilskudd fra kommunalt næringsfond kan dekke deler av kostnadene til kjøp av varer og tjenester som er direkte knyttet til realisering av prosjektet/tiltaket. Dette kan være kostnader knyttet til *bedriftsutvikling*, slik som opplæring, rådgiving, produktutvikling, markedsføring, markedsundersøkelser, planlegging

Det kan også gis støtte til *tilretteleggende tiltak* i regi av kommunen eller organisasjoner, slik som omdømmearbeid, profilering, kompetanseheving, samarbeidstiltak og så videre.

Som hovedregel gis det ikke støtte til investeringer. Investeringer kan støttes ved lån fra Strategisk næringsfond.

§ 6 KOSTNADER SOM TILSKUDDET IKKE *KAN* DEKKE

Tilskudd fra Kommunalt næringsfond kan ikke dekke:

a) Driftskostnader
b) Kausjon eller annen økonomisk garanti
c) Direkte eller indirekte investeringer i egenkapital
d) Renter og avdrag på lån
e) Refinansiering av gjennomførte prosjekter
f) Drift av eller investering i statlige, fylkeskommunale og kommunale lovpålagte oppgaver utført av fylkeskommunen, kommunen eller andre
g) Avsetting av midler til uspesifisert fond
h) Politikkforberedende aktiviteter i kommunen
i) Egeninnsats

§ 7 ØVRE GRENSE FOR STØTTE

Støtte kan gis til prosjekter med et samla finansieringsbehov på inntil kr 300 000. Prosjektstøtte / støtte til bedriftsutvikling (jf. § 5) skal som hovedregel ikke overstige 50 % av totalkostnader. Om det gis tilskudd til investeringer, skal støtten ikke overstige mer enn 10 % av samlet investeringskostnad. Støtte kan uansett ikke overstige kr 150 000.

§ 8 KRAV TIL SØKNADEN

Søknad om støtte fra Kommunalt næringsfond skal fremmes via regionalforvaltning.no. Søknaden skal som minimum inneholde følgende opplysninger:

1. Nødvendige personalia
2. Beskrivelse av prosjektet/tiltaket – med målsetting og forventede resultater
3. Plan for gjennomføring – aktiviteter, tidsplan, organisering og samarbeidspartnere
4. Budsjett med finansieringsplan
5. Søknadssum

Søker må i søknaden opplyse om foretaket har mottatt annen offentlig støtte de siste tre årene.

§ 9 VEDTAKET

Vedtak om tildeling av tilskudd eller avslag på søknaden er et enkeltvedtak. Melding om vedtak skal være skriftlig begrunnet og gis innen rimelig tid. Vedtak om tilskudd gis i et tilskuddsbrev. Vedtak om avslag på søknaden gis i et avslagsbrev.

§ 10 AKSEPT

Tilskuddsmottaker skal gi skriftlig samtykke om at tilskuddet aksepteres på de vilkår som tilskuddsbrevet angir. Tilsagnet regnes som bortfalt om slik aksept ikke mottas innen 3 måneder fra vedtaket ble fattet.

Tilskuddsmottaker skal sammen med samtykket underskrive en erklæring om tilbakebetaling om vesentlige forutsetninger for tilskuddet endres.

§ 11 VILKÅR FOR TILSKUDDET

Tilskuddsmottaker skal føre separat prosjektregnskap for bruken av tilskuddsmidlene. Prosjektregnskapet skal settes opp slik at det kan sammenholdes med budsjettet. Regnskapet skal inneholde en oversikt over alle inntekter og kostnader knyttet til prosjektet.

Tilskuddsmottaker skal gi beskjed til kommunen om forutsetningene for søknaden som tilskuddet er innvilget på bakgrunn av, blir vesentlig endret.

§ 12 OPPFØLGING OG KONTROLL

Tilskudd tildelt fra kommunalt næringsfond kan bli utsatt for kontroll fra Riksrevisjonen, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Nordland fylkeskommune eller Bø kommune. Tilskuddsmottaker plikter å medvirke i eventuell kontroll.

§ 13 UTBETALING

Tilskuddsbeløpet utbetales i utgangspunktet etterskuddsvis. Minst 25% av tilskuddet skal holdes tilbake til prosjektet/tiltaket er avsluttet og kommunen har mottatt sluttrapport eller resultatskjema.

For tilskudd over kr 100 000 skal det sendes inn prosjektregnskap revidert av revisor, alternativt regnskap godkjent av regnskapsfører dersom virksomheten ikke er revisjonspliktig.

§ 14 SKATTEPLIKT- OG FRITAK

Tilskudd tildeles i tråd med skattelovens bestemmelser. Enkelte former for bedriftsstøtte, slik som transportstøtte, opplæringstilskudd og andre tilskudd som reduserer driftskostnadene, er skattepliktige. Investeringstilskudd som er gitt i tråd med forskriften om støtte innenfor det distriktspolitiske virkeområdet, er ikke skattepliktige.

§ 15 AVSLAG

Søknaden skal avslås om ett eller flere av vilkårene nedenfor er oppfylt:

a) Søknaden tilfredsstiller ikke tildelingskriteriene
b) Søknaden faller utenfor formålet med tilskuddsordningen
c) Søkeren sender ikke inn nødvendige opplysninger etter anmodning
d) Søknaden rangeres ikke høyt nok ut fra tildelingskriteriene sett i forhold til andre søknader
e) Tidligere tildelinger til søker er brukt i strid med forutsetningene

§ 16 OMGJØRING OG KRAV OM TILBAKEBETALING

Vedtak om tilskudd kan helt eller delvis omgjøres før utbetaling dersom:

a) Det framkommer at tilskuddsmottaker har påbegynt arbeidet tilskuddet er ment å dekke før tilsagnet er innvilget.
b) Søker har foretatt endringer av en slik karakter at forutsetningene for innvilgelse ikke lenger er til stede.
c) Søker ikke aksepterer eventuelle vilkår som settes for tilskuddet.
d) Tildelingen bygger på uriktige opplysninger fra søker.
e) Tilskuddsmottaker unnlater å levere pliktig rapportering.
f) Tilskuddet helt eller delvis ikke er brukt etter forutsetningene.
g) Tilskuddet viser seg å være i strid med EØS-avtalen.

Omgjøring av vedtak om tilskudd kan føre til at tilskudd helt eller delvis ikke utbetales eller ved krav om tilbakebetaling.

Om prosjektet/tiltaket er gjennomført til en lavere kostnad enn forutsatt tilsagnet og det budsjettet tildelingen bygger på, avkortes tilskuddet tilsvarende.

Om det er gitt tilskudd til investeringer, og eiendelen det er gitt støtte avhendes innen 5 år, avkortes tilskuddet tilsvarende.

§ 17 KLAGE

Vedtak om tildeling av tilskudd eller avslag på søknaden er enkeltvedtak som kan påklages. Formannskapet er klageorgan for vedtak fatta av rådmannen. Kommunestyret er klageorgan fatta av formannskapet. Fylkesmannen behandler klager på vedtak fatta av kommunestyret.

§ 18 ØVRIGE BESTEMMELSER

Tilskudd fra kommunalt næringsfond skal forvaltes og brukes i samsvar med til enhver tid gjeldende sentrale forskrifter og retningslinjer, samt fylkeskommunens føringer og vilkår i det årlige tildelingsbrevet. Øvrige vilkår:

a) Støtte skal ikke tildeles i strid med EØS-avtalens bestemmelser.
b) Tilskuddsordningen kunngjøres på regionalforvaltning.no og på Bø kommune sine heimesider.
c) Tilskudd kan kun gis i inntil 5 år.
d) Inntil 5% av de årlige tilskuddsmidlene avsettes til dekning av kommunens administrasjons- og gjennomføringskostnader.

§ 19 DELEGASJON AV MYNDIGHET

Rådmannen delegeres myndighet til å avgjøre søknader om støtte fra Kommunalt næringsfond for inntil kr 50 000 for enkeltsak. Formannskapet delegeres myndighet til å avgjøre søknader om støtte fra Kommunalt næringsfond for saker som overstiger kr 50 000.

Saksutredning:

Bø kommune har de senere årene fått en bevilgning på kr 500 000 til Kommunalt næringsfond fra staten via Nordland Fylkeskommune. I tillegg har vi fått en bevilgning på kr 25 000 til et eget gründerfond.

Kommunen plikter å ha et eget regelverk for forvaltning av midlene, og rådmannen legger med dette fram forslag til nytt Regelverk for Kommunalt næringsfond. Saken behandles parallelt med forslag til revidert Regelverk for Strategisk næringsfond, og de to regelverkene bør ses i sammenheng.

De to fondene – Strategisk næringsfond og Kommunalt næringsfond – har i stor grad samme formål: Å bidra til utvikling av næringslivet og arbeidsmarkedet i Bø kommune. Innretningen på fondene er likevel forskjellig:

- Kapitalen i Strategisk næringsfond kommer i hovedsak fra de såkalte Nergård-midlene. Dette er kapitalinntekter som ikke kan brukes i drifta av kommunen. Fondet brukes til utlån til tiltak i næringslivet. Bø kommune har stor frihet i å bestemme et regelverk for bruken av disse midlene, så lenge de forvaltes i tråd med blant annet kommuneloven og regnskapsreglene for kommunesektoren.
- Kapitalen i Kommunalt næringsfond kommer som en årlig bevilgning til Bø kommune fra staten via Nordland Fylkeskommune. Disse midlene kan brukes til tilskudd, men også til investeringer. Ordningen med kommunale næringsfond faller inn under de distriktspolitiske virkemidlene bevilga over statsbudsjettet. Midlene må dermed forvaltes i tråd med blant annet EØS-regelverket. Det er vedtatt en egen forskrift for forvaltning av distriktspolitiske virkemidler. Bestemmelsene i forskriften må ivaretas i Bø kommunes eget Regelverk for Kommunalt næringsfond. I tillegg har departementet vedtatt egne retningslinjer for forvaltning av midlene.

I det følgende presenteres rådmannens forslag til nytt Regelverk for Kommunalt næringsfond. Paragrafene kommenteres enkeltvis.

Rådmannens forslag til
Regelverk for Kommunalt næringsfond

§ 1 FORMÅL

Formålet med kommunalt næringsfond er å kunne gi støtte til prosjekt/tiltak som enten

a) Bidrar til å styrke og videreutvikle næringslivet og arbeidsmarkedet i Bø kommune, eller
b) Bidrar til at Bø kommune blir mer attraktiv å bo i og flytte til

Kommunalt næringsfond finansieres av bevilgninger fra staten via Nordland Fylkeskommune, eventuelt supplert av kommunestyrets bevilgninger i de årlige budsjettene.

Kommentar: Ivaretar forskriftens § 1 og retningslinjene pkt 2.2.

§ 2. MÅLGRUPPE

Alle offentlige og private aktører med konkrete prosjekt/tiltak som er i tråd med formålet, kan søke om tilskudd. Kvinner, ungdom og innvandrere er prioriterte målgrupper.

Kommentar: Lik forskriftens § 6.

§3. TILDELINGSKRITERIER

For at tilskudd skal kunne innvilges, må følgende kriterier oppfylles:

1. Prosjektet/tiltaket må være i tråd med Nordland fylkeskommunen og Bø kommune sine mål og strategier
2. Det må sannsynliggjøres at prosjektet/tiltaket har distriktspolitisk virkning
3. Prosjektet/tiltaket må ha god kvalitet
4. Søker må som hovedregel ha bostedsadresse i Bø kommune, og bedriften det søkes om støtte til må som hovedregel være registrert med adresse i Bø kommune
5. Søker må ha god gjennomføringsevne
6. Tilskuddet må ha utløsende effekt – det er ikke tilstrekkelig at tilskuddet medvirker til å opprettholde et tilbud
7. Prosjektet/tiltaket må ikke være konkurransevridende

Kommentar: Forslaget ivaretar § 7 i forskriften og pkt 2.2 i retningslinjene.

Punkt 4 er inspirert av andre kommuner, og er et punkt kommunen selv kan velge å vedta. Tidligere var det et kriterium at tilskudd ikke kunne inngå i samfinansiering med andre distriktspolitiske virkemidler. Dette er nå fjerna fra det sentrale regelverket, men kommunen har anledning til å vedta en slik bestemmelse lokalt. Rådmannen foreslår ikke å vedta en slik regel.

§ 4 SÆRLIG OM STØTTE FRA GRÜNDERFONDET

Gründerfondet følger de samme reglene som det ordinære kommunale næringsfondet, med tillegg av denne paragraf:

Målgruppen for gründerfondet er unge gründere mellom 18 og 35 år. Disse kan søke om støtte fra gründerfondet, der disse faller utenfor Innovasjon Norges ordninger. Fondet skal brukes til unge gründere med konkrete forretningsideer, og som har behov for å øke sin kompetanse for å kunne starte egen bedrift.

Kommentar: Vi har de siste åra fått 25 000 kroner til et eget gründerfond. Det skal være egne regler for bruken av disse pengene. Rådmannen foreslår at vi løser dette ved en egen paragraf. Formuleringa her er i tråd med formuleringa i tildelingsbrevet fra Nordland fylkeskommune.

§ 5 KOSTNADER SOM TILSKUDDET KAN DEKKE

Tilskudd fra kommunalt næringsfond kan dekke deler av kostnadene til kjøp av varer og tjenester som er direkte knyttet til realisering av prosjektet/tiltaket. Dette kan være kostnader knyttet til *bedriftsutvikling*, slik som opplæring, rådgiving, produktutvikling, markedsføring, markedsundersøkelser, planlegging

Det kan også gis støtte til *tilretteleggende tiltak* i regi av kommunen eller organisasjoner, slik som omdømmearbeid, profilering, kompetanseheving, samarbeidstiltak og så videre.

Som hovedregel gis det ikke støtte til investeringer. Investeringer kan støttes ved lån fra Strategisk næringsfond.

Kommentar: Jf forskriften § 8 samt tildelingsbrevet.

Dette er en viktig paragraf – den rammer inn bruken av midlene. Kommunen har frihet til å avgrense virkemiddelbruken. Rådmannen foreslår gjennom denne formuleringen at midlene i større grad spisses mot bedriftsutvikling. Dette betyr at to forhold som forskriften hjemler, tas ut:

1. *Investeringer – rådmannen foreslår at investeringer* som hovedregel *støttes ved gunstige lån fra Strategisk næringsfond.*
2. *«Grunnlagsinvesteringer» - rådmannen foreslår at adgangen til å støtte «Grunnlagsinvesteringer: fysisk infrastruktur» tas ut. Begrunnelsen er at rådmannen ønsker at midlene skal prioriteres til bedriftsutvikling, og at støtte til fysisk infrastruktur fort legger beslag på en stor del av fondsmidlene.*

§ 6 KOSTNADER SOM TILSKUDDET IKKE *KAN* DEKKE

Tilskudd fra Kommunalt næringsfond kan ikke dekke:

a) Driftskostnader
b) Kausjon eller annen økonomisk garanti
c) Direkte eller indirekte investeringer i egenkapital
d) Renter og avdrag på lån
e) Refinansiering av gjennomførte prosjekter
f) Drift av eller investering i statlige, fylkeskommunale og kommunale lovpålagte oppgaver utført av fylkeskommunen, kommunen eller andre
g) Avsetting av midler til uspesifisert fond
h) Politikkforberedende aktiviteter i kommunen
i) Egeninnsats

Kommentar: Forslaget ivaretar forskriftens § 9 og retningslinjene pkt 2.3.

§ 7 ØVRE GRENSE FOR STØTTE

Støtte kan gis til prosjekter med et samla finansieringsbehov på inntil kr 300 000. Prosjektstøtte / støtte til bedriftsutvikling (jf. § 5) skal som hovedregel ikke overstige 50 % av totalkostnader. Om det gis tilskudd til investeringer, skal støtten ikke overstige mer enn 10 % av samlet investeringskostnad. Støtte kan uansett ikke overstige kr 150 000.

Kommentar: Staten har fjerna beløpsgrensene, men kommunen har frihet til å vedta egne grenser. Bø kommune har så langt praktisert de gamle grensene.

§ 8 KRAV TIL SØKNADEN

Søknad om støtte fra Kommunalt næringsfond skal fremmes via regionalforvaltning.no. Søknaden skal som minimum inneholde følgende opplysninger:

1. Nødvendige personalia
2. Beskrivelse av prosjektet/tiltaket – med målsetting og forventede resultater
3. Plan for gjennomføring – aktiviteter, tidsplan, organisering og samarbeidspartnere
4. Budsjett med finansieringsplan
5. Søknadssum

Søker må i søknaden opplyse om foretaket har mottatt annen offentlig støtte de siste tre årene.

Kommentar: Ivaretar forskriftens § 10.

§ 9 VEDTAKET

Vedtak om tildeling av tilskudd eller avslag på søknaden er et enkeltvedtak. Melding om vedtak skal være skriftlig begrunnet og gis innen rimelig tid. Vedtak om tilskudd gis i et tilskuddsbrev. Vedtak om avslag på søknaden gis i et avslagsbrev.

Kommentar: Ivaretar forskriftens § 11.

§ 10 AKSEPT

Tilskuddsmottaker skal gi skriftlig samtykke om at tilskuddet aksepteres på de vilkår som tilskuddsbrevet angir. Tilsagnet regnes som bortfalt om slik aksept ikke mottas innen 3 måneder fra vedtaket ble fattet.

Tilskuddsmottaker skal sammen med samtykket underskrive en erklæring om tilbakebetaling om vesentlige forutsetninger for tilskuddet endres.

Kommentar: Første setning er lik forskriftens § 12. Andre og tredje setning er inspirert av andre kommuners regelverk.

§ 11 VILKÅR FOR TILSKUDDET

Tilskuddsmottaker skal føre separat prosjektregnskap for bruken av tilskuddsmidlene. Prosjektregnskapet skal settes opp slik at det kan sammenholdes med budsjettet. Regnskapet skal inneholde en oversikt over alle inntekter og kostnader knyttet til prosjektet.

Tilskuddsmottaker skal gi beskjed til kommunen om forutsetningene for søknaden som tilskuddet er innvilget på bakgrunn av, blir vesentlig endret.

Kommentar: Lik forskriftens § 13.

§ 12 OPPFØLGING OG KONTROLL

Tilskudd tildelt fra kommunalt næringsfond kan bli utsatt for kontroll fra Riksrevisjonen, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Nordland fylkeskommune eller Bø kommune. Tilskuddsmottaker plikter å medvirke i eventuell kontroll.

Kommentar: Lik forskriftens § 14.

§ 13 UTBETALING

Tilskuddsbeløpet utbetales i utgangspunktet etterskuddsvis. Minst 25% av tilskuddet skal holdes tilbake til prosjektet/tiltaket er avsluttet og kommunen har mottatt sluttrapport eller resultatskjema.

For tilskudd over kr 100 000 skal det sendes inn prosjektregnskap revidert av revisor, alternativt regnskap godkjent av regnskapsfører dersom virksomheten ikke er revisjonspliktig.

Kommentar: Ivaretar forskriftens § 15.

§ 14 SKATTEPLIKT- OG FRITAK

Tilskudd tildeles i tråd med skattelovens bestemmelser. Enkelte former for bedriftsstøtte, slik som transportstøtte, opplæringstilskudd og andre tilskudd som reduserer driftskostnadene, er skattepliktige. Investeringstilskudd som er gitt i tråd med forskriften om støtte innenfor det distriktspolitiske virkeområdet, er ikke skattepliktige.

Kommentar: Ivaretar forskriften § 18 og retningslinjene § 2.4.

§ 15 AVSLAG

Søknaden skal avslås om ett eller flere av vilkårene nedenfor er oppfylt:

a) Søknaden tilfredsstiller ikke tildelingskriteriene
b) Søknaden faller utenfor formålet med tilskuddsordningen
c) Søkeren sender ikke inn nødvendige opplysninger etter anmodning
d) Søknaden rangeres ikke høyt nok ut fra tildelingskriteriene sett i forhold til andre søknader
e) Tidligere tildelinger til søker er brukt i strid med forutsetningene

Kommentar: Lik forskriftens § 11.

§ 16 OMGJØRING OG KRAV OM TILBAKEBETALING

Vedtak om tilskudd kan helt eller delvis omgjøres før utbetaling dersom:

a) Det framkommer at tilskuddsmottaker har påbegynt arbeidet tilskuddet er ment å dekke før tilsagnet er innvilget.
b) Søker har foretatt endringer av en slik karakter at forutsetningene for innvilgelse ikke lenger er til stede.
c) Søker ikke aksepterer eventuelle vilkår som settes for tilskuddet.
d) Tildelingen bygger på uriktige opplysninger fra søker.
e) Tilskuddsmottaker unnlater å levere pliktig rapportering.
f) Tilskuddet helt eller delvis ikke er brukt etter forutsetningene.
g) Tilskuddet viser seg å være i strid med EØS-avtalen.

Omgjøring av vedtak om tilskudd kan føre til at tilskudd helt eller delvis ikke utbetales eller ved krav om tilbakebetaling.

Om prosjektet/tiltaket er gjennomført til en lavere kostnad enn forutsatt tilsagnet og det budsjettet tildelingen bygger på, avkortes tilskuddet tilsvarende.

Om det er gitt tilskudd til investeringer, og eiendelen det er gitt støtte avhendes innen 5 år, avkortes tilskuddet tilsvarende.

Kommentar: Ivaretar forskriftens § 16.

Siste ledd betyr i praksis at tilskuddsmottaker må betale tilbake deler av tilskuddet om eiendelen selges før det har gått 5 år. Eksempel: Om tilskuddsmottaker mottar kr 25 000,00 i støtte til kjøp av en maskin og selger maskinen etter 2 år, så må vedkommende betale tilbake 3/5 av kr 25 000,00 = kr 15 000,00. Dette er en bestemmelse kommunen selv kan velge å vedta eller ikke. Det er en ikke uvanlig bestemmelse som blant annet praktiseres for en del av Innovasjon Norges ordninger.

§ 17 KLAGE

Vedtak om tildeling av tilskudd eller avslag på søknaden er enkeltvedtak som kan påklages. Formannskapet er klageorgan for vedtak fatta av rådmannen. Kommunestyret er klageorgan fatta av formannskapet. Fylkesmannen behandler klager på vedtak fatta av kommunestyret.

Kommentar: Ivaretar forskriftens § 17.

§ 18 ØVRIGE BESTEMMELSER

Tilskudd fra kommunalt næringsfond skal forvaltes og brukes i samsvar med til enhver tid gjeldende sentrale forskrifter og retningslinjer, samt fylkeskommunens føringer og vilkår i det årlige tildelingsbrevet. Øvrige vilkår:

a) Støtte skal ikke tildeles i strid med EØS-avtalens bestemmelser.
b) Tilskuddsordningen kunngjøres på regionalforvaltning.no og på Bø kommune sine heimesider.

c) Tilskudd kan kun gis i inntil 5 år.
d) Inntil 5% av de årlige tilskuddsmidlene avsettes til dekning av kommunens administrasjons- og gjennomføringskostnader.

Kommentar: Forslaget ivaretar en del vilkår som ikke naturlig hører hjemme under andre paragrafer.

§ 19 DELEGASJON AV MYNDIGHET

Rådmannen delegeres myndighet til å avgjøre søknader om støtte fra Kommunalt næringsfond for inntil kr 50 000 for enkeltsak. Formannskapet delegeres myndighet til å avgjøre søknader om støtte fra Kommunalt næringsfond for saker som overstiger kr 50 000.

Kommentar: Rådmannen foreslår med dette en endring av dagens delegasjon. I dag gjelder følgende:

- *Formannskapet er delegert myndighet til å avgjøre søknader om næringsstøtte fra statlig fond for beløp over kr 100 000 for enkeltsak.*
- *Rådmannen er delegert myndighet til å avgjøre søknader om støtte fra kommunale næringsfond for inntil kr 50 000 for enkeltsak. For beløp inntil kr 100 000 er rådmannen delegert myndighet til å fatte vedtak med samtykke fra ordfører, jf. formannskapssak 46/11 «Forenkling bruk av statlig fond - delegasjon».*

Straume,
12. september 2016

Gundar Jakobsen
Rådmann

Kine Johnsen
Kultur- og næringssjef

Trykt vedlegg:
Forskrift for kap. 551 postene 60 og 61
https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/krd/oppdragsbrev/tilskuddsbrev_fk_2014/vedlegg6_forskrift60og61.pdf

Utrykt vedlegg:
Retningslinjer for distrikts- og regionalpolitiske virkemidler
https://www.regjeringen.no/globalassets/upload/krd/oppdragsbrev/tilskuddsbrev_fk_2014/vedlegg7_retningslinjer.pdf

57/16

Forskrift for kap. 551 postene 60 og 61

Kapittel I. Innledende bestemmelser

§ 1. *Formål*

Denne forskriften regulerer forvaltningen og bruken av de distrikts- og regionalpolitiske virkemidlene over statsbudsjettets kapittel 551, post 60 Tilskudd til fylkeskommuner for regional utvikling og post 61 Næringsrettede midler, kompensasjon for økt arbeidsgiveravgift.

Midlene skal forvaltes og brukes i samsvar med Stortingets budsjettvedtak, denne forskriften med retningslinjer og oppdragsbrevet fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Forskriften regulerer forholdet mellom tilskuddsforvalter og tilskuddsmottaker og får anvendelse for alle tilskuddsforvaltere som forvalter midler over kapittel 551, postene 60 og 61.

§ 2. *Geografisk virkeområde*

Midler til regional utvikling skal i hovedsak brukes innenfor det distriktspolitiske virkeområdet. Det vises for øvrig til enhver tid gjeldende virkeområder.

Noen av midlene kan brukes utenfor virkeområdet for å utløse det regionale verdiskapingspotensialet og for å utvikle attraktive regioner og senter for folk og næringsliv i alle deler av landet.

§ 3. *Definisjoner*

Følgende definisjoner legges til grunn i denne forskriften:

1. *Kunngjøring*[1]*:* En offentliggjøring av hovedelementene i en tilskuddsordning.

2. *Nasjonale virkemiddelaktører:* Innovasjon Norge, SIVA og Norges Forskningsråd.

3. *Tilskudd*: Er offentlig[2] og omfatter enhver fordel som har de samme økonomiske virkningene som rene pengeoverføringer.

4. *Tilskuddsbrev*: Tilsagn om tilskuddsbeløp på grunnlag av innvilget søknad skal bekreftes med et tilskuddsbrev.[3]

5. *Tilskuddsforvalter*: Den som forvalter tilskudd i henhold til denne forskriften.

6. *Tilskuddsordning*[4]: Administrativt system der tilskudd kan tildeles et bestemt formål og som inneholder følgende hovedelementer:

- Målet med ordningen
- Kriterier for måloppnåelse
- Tildelingskriterier, herunder støtteandel og beregningsregler
- Oppfølging og kontroll
- Evaluering

1 Jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten fastsatt 12. desember 2003, med endringer senest 18. september 2013,punkt 6.3.2. **2** Jf. lov 27. november 1992 nr 109 om gjennomføring i norsk rett av hoveddelen i avtale om Det europeiske økonomiske samarbeidsområde (EØS-loven), kapittel 2 Statsstøtte. **3** Jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten fastsatt 12. desember 2003, med endringer senest 18. september 2013, punkt 6.3.3. **4** Jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten fastsatt 12. desember 2003, med endringer senest 18. september 2013, 6.2.1.1.

Kapittel II Forvaltningsstruktur

§ 4. *FORVALTERE*

Kommunal- og moderniseringsdepartementet gir øremerkede rammer til fylkeskommunene gjennom årlige oppdragsbrev.

Fylkeskommunene kan videredelegere[1] hele eller deler av forvaltningen til kommuner, regionråd, de nasjonale virkemiddelaktørene og unntaksvis til andre rettssubjekter[2].

Alle forvaltere skal kunngjøre tilskuddsordningene gjennom (det til enhver tid gjeldende systemet departementet bestemmer) www.regionalforvaltning.no og på en slik måte at målgruppen nås.[3]

De nasjonale virkemiddelaktørene er ikke pålagt å bruke departementets forvaltningsportal.

1 Jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten fastsatt 12. desember 2003, med endringer senest 18. september 2013, punkt 6.2.2.4. **2** Jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 1. siste setning. **3** Jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten fastsatt 12. desember 2003, med endringer senest 18. september 2013, punkt 6.3.2.

§ 5. *FORVALTNING AV BEDRIFTSRETTEDE VIRKEMIDLER*

Innovasjon Norge[1] forvalter følgende bedriftsrettede midler:

a) Distriktsrettede investeringstilskudd og utviklingstilskudd til enkeltbedrifter og til etablerere.
b) Risikolån, herunder ansvarlige lån, gjeldsbrevslån og pantelån, garantier for investeringslån og driftskreditter.

Fylkeskommunen eller andre tilskuddsforvaltere skal ikke gi støtte til tiltakene over. Kommuner og regionråd kan gjennom kommunale og regionale næringsfond gi tilskudd i henhold til bokstav a.

1 Jf. lov 19. desember 2003 nr. 130 om Innovasjon Norge, kapittel 3. Selskapets virksomhet.

Kapittel III. Om tildeling av tilskudd

§ 6. *Hvem kan søke*

Alle offentlige og private aktører og virksomheter med konkrete prosjekter/tiltak kan søke dersom de faller innenfor målgruppen for tilskuddsordningen.

§ 7. *Overordnede tildelingskriterier*

Det kan søkes om tilskudd til prosjekter/tiltak som oppfyller følgende kriterier:

a) Er i tråd med fylkeskommunens mål og strategier for distrikts- og regionalpolitikk.
b) Kan sannsynliggjøre distrikts- og regionalpolitisk virkning.
c) Har god kvalitet og hvor søker har god gjennomføringsevne
d) Tilskuddet har utløsende effekt. Det er ikke tilstrekkelig at tilskuddet medvirker til å opprettholde et tilbud.

Fylkeskommunen og andre forvaltere er ansvarlig for at det fastsettes ytterligere tildelingskriterier i relevant omfang når det etableres konkrete tilskuddsordninger.

§ 8. *Hvilke kostnader kan tilskuddet dekke*

Tilskuddet kan dekke de deler av kostnadene som er direkte tilknyttet realiseringen av prosjektet/tiltaket.

Tilskudd til prosjekt kan kun gis i inntil 5 år, selv om prosjektet har en lenger varighet. Unntak er tilskudd under programmer eller ordninger i regi av de nasjonale virkemiddelaktørene, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Ungt Entreprenørskap og Merkur der støtte kan gis i tråd med programmenes/tiltakenes varighet.

§ 9. *Hvilke kostnader kan tilskuddet ikke dekke*

Tilskuddet kan ikke dekke:

a) Drift av næringsvirksomhet eller organisasjoner.
b) Kausjon eller annen økonomisk garanti.
c) Direkte eller indirekte investeringer i virksomheters egenkapital.
d) Renter og avdrag på lån og refinansiering av gjennomførte prosjekter.
e) Drift av eller investeringer i statlige, fylkeskommunale og kommunale lovpålagte oppgaver utført av fylkeskommunen, kommunen eller andre.
f) Å avsette midler til uspesifiserte fond. Delegerte midler til kommuner og regionråd, eventuelt andre forvaltere regnes ikke som fond.
g) Politikkforberedende aktiviteter internt hos forvalter eller i regi av forvalter, herunder kjøp av tjenester i samband med utforming av nye tiltak og lovpålagte eller egeninitierte plan- og strategiprosesser.

Bokstav a, b og c gjelder ikke for tilskudd Innovasjon Norge tildeler.

§ 10. *Krav til søknaden*

Søknaden skal sendes inn elektronisk gjennom www.regionalforvaltning.no. Dette gjelder ikke søknader til de nasjonale virkemiddelaktørene.
Søknaden skal inneholde:

a) En beskrivelse av tiltaket det søkes om tilskudd til, inkludert målsettinger for tiltaket og relevans for formålet med tilskuddsordningen.
b) Plan for gjennomføring, herunder aktiviteter, tidsplan, organisering og samarbeidspartnere.
c) Forventede resultater.
d) Budsjett for prosjektet/tiltaket, herunder finansieringsplan.
e) Søknadssum.
f) Andre relevante opplysninger søkeren anser viktig for søknaden og andre opplysninger som er spesifisert i kunngjøringen.

Søkeren skal opplyse til tilskuddsforvalter om foretaket har mottatt offentlig støtte og eventuelt etter hvilken bestmmelse, det inneværende året og de to siste regnskapsårene.

§ 11. *Vedtak*

Vedtak[1] om tildeling av tilskudd eller avslag er et enkeltvedtak etter forvaltningslovens § 2 første ledd bokstav b. Unntaket er enkeltvedtak truffet av Innovasjon Norge[2]. Melding om vedtak skal være skriftlig begrunnet og gis innen rimelig tid. Vedtak om tilskudd gis i et tilskuddsbrev[3]. Vedtak om avslag på søknaden gis i et avslagsbrev.

Avslag på søknaden gis dersom ett eller flere av vilkårene nedenfor er oppfylt:

a) Søknaden tilfredsstiller ikke tildelingskriteriene eller formålet faller utenfor ordningen.
b) Søkeren sender ikke inn nødvendige opplysningene etter anmodning.
c) Søknaden rangeres ikke høyt nok ut fra tildelingskriteriene sett i forhold til andre søknader.
d) Tidligere tildelinger er brukt i strid med forutsetningene.

1 Jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven), kapittel IV.
2 Forvaltningsloven gjelder ikke for selskapet, heller ikke når det treffer enkeltvedtak på vegne av staten. Jf. lov 10. desember 2003 nr. 130 om Innovasjon Norge, § 6.
3 Jf. definisjonen § 5 (4), Bestemmelser om økonomistyring i staten fastsatt 12. desember 2003, med endringer senest 18. september 2013, punkt 6.3.3.

§ 12. *Aksept av vilkårene for tilskuddet*

Tilskuddsmottaker skal gi skriftlig samtykke om at tilskuddet er akseptert på de vilkår tilskuddsbrevet angir.

Kapittel IV. Om oppfølging og kontroll av tilskuddet

§ 13. *VILKÅR FOR TILSKUDDET*

Tilskuddsmottakeren er ansvarlig ovenfor tilskuddsforvalteren og Kommunal- og moderniseringsdepartementet for at følgende vilkår for tilskuddet overholdes:[1]

a) Tilskuddsmottaker skal føre separat prosjektregnskap for bruken av midlene.
b) Prosjektregnskapet skal settes opp slik at det kan sammenlignes med budsjettet og inneholde en oversikt over alle inntekter og kostnader relatert til prosjektet.

Tilskuddsmottakeren skal gi tilskuddsforvalteren melding dersom det inntrer forhold som innebærer endringer i forhold til de forutsetninger som fremgår av søknaden.

Tilskuddsmottakeren kan bli gjort kjent med andre særskilte vilkår i forbindelse med kunngjøringen av midlene eller i tilskuddsbrevet.

1 Jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten fastsatt 12. desember 2003, med endringer senest 18. september 2013, punkt 6.3.8.2

§ 14. *OPPFØLGING OG KONTROLL*

Tilskuddsforvalteren, Riksrevisjonen og Kommunal- og moderniseringsdepartementet har adgang til å iverksette kontroll med at midlene brukes etter forutsetningene[1].

Tilskuddsmottaker og tilskuddsforvalter plikter å medvirke i kontrollen.

1 Jf. Stortingets vedtak av 19. november 1959 (Stortingets bevilgningsreglement) § 10 (2) og lov av 7. mai 2004 nr. 21 Riksrevisjonsloven § 12 (3) og Bestemmelser om økonomistyring i staten fastsatt 12. desember 2003, med endringer senest 18. september 2013 punkt 6.3.8.2.

§ 15. *UTBETALING*

Tilskuddsbeløpet utbetales i hovedsak etterskuddsvis.

Minst 25 prosent av tilskuddet skal holdes tilbake til prosjektet/tiltaket er avsluttet og tilskuddsforvalteren har mottatt sluttrapport eller resultatskjema i regionalforvaltning.no og /eller rapport.[1]

For tilskudd over kr 100 000 skal det i tillegg sendes inn revidert prosjektregnskap som er bekreftet av revisor, alternativt godkjent regnskapsfører dersom virksomheten ikke er revisjonspliktig.

1Jf. Bestemmelser om økonomistyring i staten fastsatt 12. desember 2003, med endringer senest 18. september 2013 punkt 6.3.5.

§ 16. *OMGJØRING OG KRAV OM TILBAKEBETALING*

Vedtak om tilskudd kan helt eller delvis omgjøres før utbetaling dersom:

a) Det fremkommer at tilskuddsmottaker har påbegynt arbeidet tilskuddet er ment å dekke før tilsagnet er innvilget.
b) Søker har foretatt endringer av en slik karakter at forutsetningene for innvilgelsen ikke lenger er til stede.
c) Søker ikke aksepterer eventuelle vilkår som settes for tilskuddet.
d) Tildelingen bygger på uriktige opplysninger fra søker
e) Tilskuddsmottaker unnlater å levere pliktig rapportering.

f) Tilskuddet helt eller delvis ikke er brukt etter forutsetningene.
g) Prosjektet/tiltaket gjennomføres til en lavere kostnad enn forutsatt i budsjettet tildelingen bygger på.
h) Departementet, fylkeskommunen eller andre tilskuddsforvaltere finner at tilskuddet er i strid med EØS-avtalen.[1]
Ved tilbakebetaling etter disse reglene skal det legges til renter og renters renter fastsatt av ESA, gjeldene fra den dagen støtten ble mottatt til tidspunktet for tilbakebetalingen.

Den enkelte tilskuddsforvalter kan fastsette egne vilkår utover de overnevnte.

Omgjøring av vedtak om tilskudd kan skje ved at tilskudd helt eller delvis ikke utbetales eller ved krav om tilbakebetaling.
1 Jf. forskrift 4. desember 1992 nr. 904 om offentlig støtte § 5.

Kapittel V. Øvrige Bestemmelser

§ 17. *Klageadgang*

Vedtak truffet av fylkeskommunen kan påklages til fylkestinget eller den fylkestinget har gitt fullmakt til.
Vedtak truffet av kommunen kan påklages til kommunestyret eller den kommunestyret har gitt fullmakt til.
Vedtak truffet av andre tilskuddsforvaltere kan påklages til den som har delegert tilskuddsforvaltningen til denne[1].
Vedtak truffet av Innovasjon Norge i medhold av denne forskriften kan ikke påklages[2].
1 Jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) Kapittel VI. Om klage og omgjøring. 2 Jf. lov 10. desember 2003 nr. 130 om Innovasjon Norge, § 6.

§ 18. *Forholdet til skatteloven*

a) Tilskudd gitt til investeringer i distriktene regnes ikke som skattbar inntekt[1].
b) Investeringstilskudd skal ikke trekkes fra kostpris ved beregningen av årlige og totale avskrivninger[2].
c) Tilskudd som er gitt til investering i distriktene regnes som en del av vederlaget ved salg av driftsmiddelet før det har gått fem år etter at det ble ervervet[3].
1 Jf Lov 26. mars 1999 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) § 5-31 bokstav a. 2 Jf. skatteloven § 14-42 (2) siste punktum. 3 Jf. skatteloven § 14-44 (1) andre punktum.

§ 19. *Dispensasjon*

Kommunal- og moderniseringsdepartementet kan i særlige tilfeller dispensere fra denne forskriften[1].
1 Jf. lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 40.

§ 20. *Ikrafttredelse*

Forskriften med tilhørende retningslinjer trer i kraft 1. januar 2014.

SAMARBEIDSAVTALE MED LVO

Saksbehandler:	Katie Hanken	Arkiv: 027
Arkivsaksnr.:	11/1642	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
58/16	Formannskapet	22.09.2016
/	Kommunestyret	29.09.2016

Innstilling:
Bø kommune viderefører den årlige støtten til Lofoten og Vesterålen orkesterforening i perioden 2016-2018 med kr. 3,- pr innbygger.

Det årlige tilskuddsbeløpet inngår i kultur og næringsetatens driftsbudsjett.

Saksutredning:

KORT BESKRIVELSE AV SAKEN
Lofoten og Vesterålen orkesterforening (LVO) har søkt om videreføring av støtte til drift av foreningen for en ny periode på tre år. De søker om kr. 3,- pr innbygger, en økning på 0,20 kroner fra de siste tre årene.

Fakta i saken
9 av kommunene i Lofoten og Vesterålen har hatt avtale med LVO i ca. 35 år.

LVO har ca. 50 faste musikere. Disse er fordelt mellom unge musikere (ca. halvparten), voksne amatører og musikklærere/profesjonelle musikere fra regionen.

Søknaden fra LVO bygger på de samme gjensidige forpliktelsene som tidligere har ligget til grunn.

Kommunens forpliktelser:
- å oppføre LVO som egen budsjettpost i årlige budsjetter/økonomiplaner
- å basere årlige tilskudd på antall innbyggere i kommunen
- å yte et årlig tilskott for perioden 2016-2018 på kr. 3,- pr. innbygger
- å la noe av arbeidstiden for distriktsmusikere (2-3 samlinger/konserter pr år) bli brukt i LVO (gjelder kommuner som har slike musikere, særlig strykere og utøvere på spesialinstrumenter for symfoniorkester)
- å gi LVO samme vilkår som kommunal kulturskole ved fellesøvelser/konserter og at kommunen ser positivt på søknader om husleiestøtte i privateide lokaler
- å yte service gjennom kulturkontor/kulturskole på linje med andre lokale foreninger

LVOs forpliktelser:
- å følge en timeplan der samtlige deltakende kommuner får minimum ett besøk i løpet av en tre-årsperiode
- å ha rutinemessig samarbeid med kulturskolene om opptak av unge musikere i orkesteret slik at LVO kan fungere som en «regional orkesterskole» for kommunene
- å jevnlig søke samarbeid med lokalt musikkliv (kulturskoler, kor, lokale solister og annet)

om større regionale konsertprosjekter
- å arrangere en juniorsamling årlig i samarbeid med kommunal kulturskole der LVOs medlemmer og barn/unge fra kulturskolene i Lofoten og Vesterålen spiller sammen
- å tilstrebe geografisk spredning ved opptak av nye medlemmer

Vurdering
LVO har vært et viktig bidrag til kulturlivet i regionen i over 35 år. Gjennom det samarbeidet de har hatt med distriktsmusikere i vår region, har unge og voksne amatører fått muligheten til å spille sammen med profesjonelle utøvere.

Kulturskolene og Sortland videregående skole, musikklinja skal gi et tilbud både til nye og viderekommende elever. Her er LVO en viktig arena. Orkesteret har forpliktet seg til å samarbeide med kulturskolen lokalt om opptak av unge musikere.

Økonomiske vurderinger
Avtalen med LVO har vært justert hvert 3. år i henhold til konsumprisindeksen. LVO har fått redusert sin årlige støtte fra Nordland fylkeskommune på kr. 350.000,- fra og med 2015. I 2015 fikk LVO kun jubileumsstøtte på kr. 20.000,- fra fylkeskommunen, og i 2016 har fylkeskommunen bevilget et «omstillingstilskudd» for 2016 på kr. 300.000,-, i 2017 til kr. 200.000 med bortfall av tilskudd fra og med 2018.

Orkesteret har vært nødt til å kutte i 40 % produsentstilling som en konsekvens av dette, og driver orkesteret igjen på dugnad.

Dette er et dramatisk kutt og foreningen vil på sikt måtte finne nye inntektskilder. På grunn av frafall av fast årlig støtte fra Nordland fylkeskommune, er videreføringen av ordningen med felles kommunal støtte helt avgjørende for å kunne opprettholde symfoniorkesteret.

Konklusjon
Administrasjonen tilrår at Bø kommune støtter LVO med kr. 3,- pr innbygger i perioden 2016 – 2018.

Straumsjøen 09.09.16

Gundar Jakonsen
Rådmann

Kine Johnsen
Kultur og næringssjef

Vedlegg i saksmappa:
Søknad om videreføring av støtte til LVO 2016-2018
LVO, årsmelding 2015 med regnskap
LVO, protokoll årsmøte
LVO, budsjett 2016

SØKNAD OM DISPENSASJON FRA AREALPLAN I FORBINDELSE MED ØNSKET ETABLERING AV OPPDRETTSANLEGG VED GAUKVÆRØY

Saksbehandler:	Rune Dahl	Arkiv: 141 U43
Arkivsaksnr.:	15/281	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
59/16	Formannskapet	22.09.2016
/	Kommunestyret	28.09.2016

Innstilling:

Egil Kristoffersen og Sønner gis dispensasjon fra Kommuneplanens arealplan for etablering av akvakulturanlegg ved Gaukværøy.

Dispensasjonen gis med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 19 -2.

Bø kommunestyre ber rådmannen ved revisjon av arealplanen å ta ut område A9 fra planen, slik at den totale belastningen på naturmiljøet ikke vil øke vesentlig.

Saksutredning:

Forord
Ny behandling av dispensasjonssøknaden fra Egil Kristoffersen & Sønner AS.

Dispensasjonssøknad fra Egil Kristoffersen & Sønner AS
Den 18. mai 2015 søkte Egil Kristoffersen & Sønner AS om dispensasjon fra arealplanen for etablering av akvakultur ved Gaukværøy. Søknaden var på grunnlag av ønske om fortsatt positiv utvikling av bedriften. Deres eksisterende anlegg utnytter produksjonskapasiteten fullt ut og har derfor begrenset fleksibilitet ved uforutsette hendelser og begrensede muligheter til vekst innenfor dagens areal. En ny lokalitet i Bø Kommune vil gjøre det mulig å tilpasse driften til de nye miljøkrav og danne et større grunnlag mere arbeid for de ansatte og vekst for bedriften.

Høringsprosess
Bø Kommune sendte ut dispensasjonssøknaden på høring 29.05.2015 til 14 adressanter.
Fylkesmannen i Nordland
Nordland Fylkeskommune
Kystverket Nordland
Fiskeridirektoratet, Region Nordland
Direktoratet for Naturforvaltning
Mattilsynet, Region Nordland
Bø Næringsforening
Gimstad Gårdsforening
Vesterålen ornitologiske forening
Vesterålen Turlag
Steine Vel
Norges Kystfiskarlag avd. Bø

Bø Fiskarlag
Naturvernforbundet i Nordland

Av disse ble det mottatt 3 uttalelser, Norges Kystfiskarlag avd. Bø, Bø Fiskarlag og Nordland Fylkeskommune. Uttalelsene fra Norges Kystfiskarlag og Bø Fiskarlag gikk i hovedsak ut på arealkonflikt med tradisjonelt fiskeri og gyteområder. Det trukket frem at anlegget ville ligge i hvit sektor på Flatholmen lykt. Dette er en viktig seilingslykt for all gjennomgangstrafikk i området. Uttalelsen fra Nordland Fylkeskommune påpeker at tiltaket ikke vil være i strid med regionale politikk slik dette blant annet er formulert i fylkesplanens arealpolitiske retningslinjer.
Kulturminne i Nordland har ingen merknader til søknaden. NFK sier også at ettersom tiltaket berører sjøbunn, viser de til uttalelsen fra Tromsø Museum som er sjøfartsmuseum/ forvaltningsmuseum for Nord- Norge. Bø Kommune har ikke mottatt uttalelse fra Tromsø Museum.

Vedtak
Dispensasjonssøknaden til Egil Kristoffersen & Sønner datert den 18.05.2015 (1) ble behandlet i KST 64/15 den 29.10.2015 med 11 mot 6 stemmer. Dette vedtaket ble påklaget og behandlet i KST 9/16 den 04.02.2016 hvor klagen ikke ble tatt til følge.
Bø kommune opprettholdt sitt vedtak datert den 29.10.2015.

Etter oversendt klage til Fylkesmannen i Nordland juni 2016, ble den behandlet 30.08.2016 og Fylkesmannen opphevet kommunestyrets vedtak fra 29.10.2015 på bakgrunn av at Bø Kommune ikke har hensynstatt dispensasjonssøknaden etter naturmangfoldloven og at vilkårene etter Plan- og bygningslovens § 19- 2 ikke var oppfylt i dette tilfellet.

Gjeldende Kommuneplanens arealdel med kystsoneplan
Bø kommunes arealplan med vedtatt i 2006. I eksisterende arealplan fremgår at Bø kommunes enestående og eventyrlige naturmiljø bidrar til at arealet i kystsonen er interessant i reiselivssammenheng og ikke minst for lokalbefolkningen og tilreisende. Dette i forbindelse med rekreasjon og friluftsliv. Skal naturmiljøet forvaltes på en bærekraftig måte må også disse interessene ivaretas. Det er kort sagt mange ulike aktører og interesser å ivareta. Et styringsverktøy som angir en retning for hvordan vi mener at dette kan gjøres på best mulig måte, sett under ett og over tid, er et nyttig og nødvendig redskap i tiden fremover. På samme tid er det viktig å beholde fleksibiliteten og beredskapen for nye utfordringer som måtte dukke opp.
Målene med planarbeidet i eksisterende plan oppsummeres til å være:

- Være kommunens viktigste beslutningsgrunnlag i saker som berører kommunens kyst - og sjøområder med sikte på en bærekraftig bruk av ressurser og arealer
- På en balansert måte sikre arealer til fiske, friluftsliv og ferdsel, reiseliv, natur og kulturvern
- Sikre arealer til havbruksnæringa og legge til rette for utvikling av denne næringa i Bø
- Være fleksibel i forhold til fremtidige behov
- Legge til rette for rask saksbehandling og delegasjon

Når en ser på målene som Bø Kommune har i sin arealplan og drar sammenhengen med dagens utvikling må det bringes på det rene at arealplanen er utgått på dato når det gjelder tilrettelegging for næringsutvikling i Bø Kommune.
Området A9 som er godkjent i dag og ligger ved Litløy (øst) er avsatt til akvakulturformål, dette området ligger ved fiskeplassene som det fiskes på i dag.
Det jobbes nå med utarbeidelse av ny arealplan for Bø Kommune med planperiode 2017-2026.
Området A9 i eksisterende plan foreslås omgjort til friområde og kan da benyttes til bl.a fiske. I stedet defineres et området ved Gaukværøy som A9 område avsatt til akvakulturformål. Med en slik løsning vil ikke fiskeriinteressene bli vesentlig skadelidende.

Fiske og området `værøyflaget`
Området A9 ved Litløy er lite egnet til etablering av akvakultur, dette er hardt belastet med tanke på vind og bølgehøyder. En plassering i lunere farvann vil også være med på å hindre skader på anlegget, noe som kan føre til rømming av oppdrettslaks. Noen innspill fremhever dette området som et fiske og gyteområde. Mengden registrerte fartøy og hvor mye tonn som er fisket er ikke dokumentert fra noen parter i saken. Det er kun antydet i et innspill at det er tatt nærmere 200 tonn fra hele Værøyflaget.
Området som det legges beslag på er ca. 5 % av det totale Værøyflaget. Bø kommune er ingen faginstans innen fiskeri og oppdrett, men kommunen kan ikke se at det er forhold som i særlig grad foringer miljø og fiskeri. Bl.a uttaler Havforskningsinstituttet:

Villfisk tiltrekkes av oppdrettsanlegg. Dette skyldes i hovedsak tilgang til næring som er spillfor fra anlegget, at anlegget er en fast struktur som gir muligheter for skjul og at lys i anlegget tiltrekker seg dyreplankton.

Det hevdes at oppdrettsanlegg kan skremme vekk gytende torsk og sild, samt påvirke vandringsmønstret til sei, men dette er ikke dokumentert.

Torsk blir generelt observert i tilknytning til lakseanlegg, og oppdrettstorsk og innfanget villtorsk gyter *i merder selv om det er både laks og torsk i tilstøtende merder.*

Det har vært etterspurt at det må utarbeides en konsekvensutredning. Det har Nordland Fylkeskommune uttalt seg om: *Vi finner på dette tidspunktet ikke at tiltaket vil få vesentlige virkninger for miljøet eller samfunn som det ikke er gjort nok rede for, jf. Vedlegg III i forskriftene.*

VEDLEGG III i forskrifen:
Vurdering av om et vedlegg II-tiltak kan få vesentlige virkninger Tiltak som kan få vesentlige virkninger skal behandles i tråd med bestemmelsene i forskriftene. Det skal vurderes om tiltaket kan få vesentlige virkninger etter tredje ledd dersom det er sannsynlig at tiltaket vil kunne komme i konflikt med eller medfører;
a) *områder som er vernet, midlertidig vernet eller foreslått vernet etter naturmangfoldloven kap. V*
eller etter markaloven § 11,
b) *kulturminner eller kulturmiljø som er fredet, midlertidig fredet eller foreslått fredet etter kulturminneloven eller vernet etter plan- og bygningsloven, eller hvor det finnes eller er stor*
sannsynlighet for å finne automatisk fredete kulturminner som inngår i et kulturmiljø med

stor
tidsdybden,
c) laksebestander i områder som er omfattet av ordningen med nasjonale laksevassdrag og nasjonale laksefjorder.
d) en forekomst av en utvalgt eller truet naturtype, verdifull naturtype av verdi A eller B, truet eller
prioritert art, eller mot økologisk funksjonsområde for en prioritert art,
e) naturområder som er særlig viktige for utøvelse av friluftsliv,
f) særlig verdifulle landskap, store sammenhengende naturområder med urørt preg eller vernede
vassdrag

Har vedlagt bare til og med bokstav f i Vedlegg III, det er den del av forskriftene om konsekvensutredninger som er mest relevant for denne søknaden.

Reiseliv
Det er lokalisert reiselivsanlegg på denne siden av Bø og noen av disse har uttrykk bekymring for en slik etablering av et akvakulturanlegg. Bakgrunnen er at reiselivsnæringen vil utvikle sine egne foretak ved bruk av sjø og landområder. Disse bedriftene er av den oppfatning at aktiviteter som padling, fisking og dykking vil ikke bli like ettertraktet når et slik anlegg er etablert. Disse argumenter er vanskelig å ta stilling til da det ikke ligger konkrete tall eller undersøkelse som kan underbygge en slik uttalelse. Det ligger flere anlegg lokalisert i Bø hvor det både fiskes, dykkes og padles rundt uten at det er fremkommet negativt omtale.

Kulturminner
Det er ikke registret noen treff i databasen på det omsøkte området for akvakultur. Det vil kun være en visuell innvirkning til anlegget når en er ved fangstgropene på Gaukværøy og gravholmene på Svinøya.

Friluftsliv
Dette omsøkte akvakulturanlegget vil bli liggende på østsiden av Gaukværøy. Det vil ha en avstand fra øya som gjør at småbåter passerer på innsiden av anlegget, noe som er i tråd med føringer som gis til fremtidige akvakulturanlegg i arealplaner. Gaukværøy vil fortsatt kunne være et mye brukt friluftsområde selv om en slikt anlegg blir etablert på østsiden av øyen.

Dispensasjon etter Plan- og bygningslovens § 19-2
19-2, fjerde ledd omhandler dispensasjon fra planer og fra forbudet mot å bygge i strandsonen. Ved vurderingen skal det i tillegg til hovedkriteriene nevnt ovenfor, i disse tilfellene også legges vekt på at statlige og regionale rammer og mål ikke tilsidesettes. I saker om dispensasjon fra plan skal berørt statlig eller regional myndighet gis anledning til å uttale seg. Dersom det avgis en negativ uttalelse bør dispensasjon som hovedregel ikke gis. De vanligste uttalelsesmyndigheter vil være fylkesmannens miljøvernavdeling og fylkeskommunen, enten administrativt eller ved politisk behandling. I denne søknaden har ingen statlige eller regionale myndigheter uttalt seg negativt.

De ulike arealplaner er blitt til gjennomen omfattende beslutningsprosess etter reglene om offentlighet, samråd og medvirkning. Det skal derfor ikke være kurant å fravike gjeldende planer.

En vanlig situasjon er at tiltaket det søkes om isolert sett ikke betyr så mye, men dersom dispensasjonen skaper presedens vil hensynene som ligger bak planen kunne bli vesentlig tilsidesatt. En dispensasjon må altså ikke undergrave planen som beslutningsgrunnlag. Det kan neppe regnes som en fordel i lovens forstand at en familie får større plass å bo på. Slike fordeler er så generelle at man heller bør vurdere en planendring slik at graden av utnyttelse i området generelt kan økes.

Derimot kan det tenkes at en arealplanen/reguleringsplan får utilsiktede virkninger for et område. En dispensasjon vil i et slikt tilfelle representere en fordel ved at man retter opp en innebygd feil i arealplanen/reguleringsplanen.
Det må fortsatt tas i betraktning at det finnes arealplaner/reguleringsplaner av høyst ulik kvalitet og klarhet fra ulike tidsperioder. Tidligere praksis innenfor planområdet må derfor også vurderes. Slik praksis kan ha betydning for forståelsen av hensynet bak planen. Det er ofte en utfordring å tolke enkelheter i eldre arealplaner/reguleringsplaner og det kan være uklart hvor bindende planen må anses å være.

Bø Kommune sin vurdering med å gi dispensasjon for etablering i området innenfor Gaukværøy er basert på at A9 området blir flyttet bort fra Litløy. Dette området er i henholdt til gjeldende arealplan godkjent til akvakultur og ligger i gyteområde (2), fiskeplasser passive redskaper (3) og nevnes at området ligger tett opp mot rekefelt (4).
Området ved Gaukværøy ligger utenfor gyteområde, og i følge Fiskeridirektoratet benyttes området lite som fiskeplass med passive redskaper og er ikke fangstområde for reke. Jfr. vedlegg.

Kart fra Kystverket (vedlegg 2) som viser alle felt som er enkeltvis er omtalt i vedlegg 3-8 og hvor oppdrettsanlegget er plassert inn. Det inntegnede anlegget er overflatearealet til anlegget.
Vedlegg 6 og 7 viser beiteområde og fiskeplasser aktive redskaper.
Vedlegg 8 viser marine naturtyper, som i dette tilfelle er skjellsand.
I kartvedleggene er det lagt inn tekstboks med forklaring på hvert enkelt felt som er omtalt.
Som det fremgår av vedleggene er det en stor fordel at det blir gitt dispensasjon for etablering av akvakultur ved Gaukværøy, på grunnlag av at dette er utenfor gyteområde og fiskeplasser med passive redskaper. Fordelen er også at dette området er betydelig mindre værutsatt enn det godkjente tidligere område A9.

Ut fra dette ser Bø Kommune fordelene som større enn ulempene med å gi dispensasjon for etablering av akvakultur ved Gaukværøy.

Naturmangfoldloven

§ 8, *Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.*
Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§9, *Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på*

naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

§10, *En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.*

§11, *Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.*

§12, *For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.*

Bø Kommune har i tidligere sagt at vi ikke er en faginstans og ville forholde oss til de vurderingene som ville bli gjort av bla. Fiskeridirektoratet, Mattilsynet og Fylkesmannen i Nordland.
Alle ovennevnte faginstanser har nå uttalt seg positivt til etablering av et oppdrettsanlegg ved Gaukværøy basert på Forurensningsloven, Naturmangfoldloven, Akvakulturloven og Matloven. Se vedlegg 9,10,11 og 12.

Fylkesmannen har også gitt tillatelse til Egil Kristoffersen & Sønner AS for etablering av akvakulturanlegg ved Gaukværøy.

Sitat fra Fylkesmannen i Nordland:
Prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8 til 12 er lagt til grunn som retningslinjer ved vår vurdering av saken.

Følgende lovverk er sentralt i vår vurdering:
- Forurensningsloven (bl.a. §§ 11, 16 og 18)
- Vannforskriften (bl.a. §§ 4 til 6 og 12)
- Naturmangfoldloven (§§ 8 til 12)

Naturmangfold
Fylkesmannen forventer at risikoen for uønsket påvirkning av nærliggende naturtyper vil være betydelig mindre på eksponerte lokaliteter, sammenlignet med mer beskyttede sjøområder.
Hensynet til verneområder friluftsliv og biologisk mangfold vil bli behandlet i vår uttalelse i forhold til akvakulturloven og matloven.

Fylkesmannen i Nordland har registrert at lokaliteten Gaukværøya ligger ved et større sammenhengende skjellsandområde. Fylkesmannen forventer ikke at etableringen av anlegget vil ha noen betydning for dette store skjellsandområdet. Den sterke strømmen i området vil spre partiklene fra anlegget over et større område, noe som hindrer opphopning av sedimenter.

Dersom det fremkommer ny kunnskap om eventuelle nærliggende naturtyper som kan forringes av produksjonen ved lokaliteten må det påregnes at virksomheten kan få nye vilkår

om overvåking og eventuell regulering av sine utslipp i relasjon til de prioriterte naturtypene som registreres i anleggs influensområde jf. forurensningsloven § 18. Kostnadene ved slike tiltak bæres av tiltakshaver jf. forurensningsloven § 51 og § 2 nr. 5, samt naturmangfoldloven § 11 (kostnader ved miljøforringelse bæres av tiltakshaver.)

Fylkesmannen understreker at vurderingene ovenfor er gjort med forutsetning av at virksomheten benytter best mulig teknologi og driftsmetoder for å minimalisere utslippene til miljøet jf. forurensningsloven § 2 nr. 3 og naturmangfoldloven § 12 (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder).

Sitat fra Mattilsynet:
Lovens formål er bærekraftig bruk og vern av naturen. Naturen skal gi grunnlag for menneskenes virksomhet, kultur, helse og trivsel, nå og i fremtiden. Bærekraftig bruk skal også ivaretas gjennom offentlige myndigheters vedtak Prinsippene i loven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer
når offentlig myndighet utøves. Et grunnleggende krav er at alle beslutninger skal bygge på kunnskap om naturmangfoldet og hvordan et planlagt tiltak påvirker naturmangfoldet. Det skal gjøres en vurdering av den samlede belastningen som naturmangfoldet blir, eller vil bli, utsatt for. Vet man lite om virkningene av tiltaket, skal føre-var-prinsippet tillegges stor vekt i saken.

Enhver menneskelig aktivitet kan medføre påvirkning på naturmangfoldet. Mattilsynet har vurdert lokalitetens plassering i forhold til anadrome elver i området, og den mulige påvirkning en lokalitetsetablering ved Gaukværøya kan medføre for eventuelle ville laksefiskbestander (se avsnitt om "Avstand til viktige lakseførende vassdrag").
Mattilsynet forutsetter at søker overholder regelverkskravene vedrørende bekjempelse av lakselus.
På bakgrunn av dette legger vi til grunn at etablering av lokaliteten ikke innebærer en risiko av betydning med hensyn til naturens mangfold.

Sitat fra Fiskeridirektoratet:
Omsøkte lokalitet tangerer et område hvor det drives beskjedent fiske med aktivt redskap og fritidsfiske. Det kan ikke være så problematisk med sameksistens. Når det gjelder det visuelle må det bemerkes at høyden på Gaukværøya er 273 meter og danner således bakgrunnen til mærene med en avstand til land på ca 4 km. Det er 116 fiskere og 64 fiskefartøy registrert i Bø kommune. Fiskeridirektoratet region Nordland tilrår søknaden innvilget.

Området A9 som er godkjent akvaområde i dag og ligger ved Litløy er avsatt til akvakulturformål. Dette området ligger nærmere fiskeplasser som det fiskes på i dag. Bø kommune jobber derfor med en planperiode fra 2017 – 2026. Området A9 er tatt bort fra sin beliggenhet ved Litløy og skal erstattes ved Gaukværøy som en del av F11 område.

Lokaliteten vil ligge i utkanten av fiskeplass for aktivt fiske eller juksafiske. Det er i hovedsak selve anlegget og fiskeforbudsonen som er avgrenset til 100 meter fra anlegget som utgjør begrensningen til utøvelse av dette fisket.

Fiskeridirektoratet region Nordland har i samarbeid med lokale fiskere og fiskarlag kartlagt gytefeltene som de områdene der fisken konsentreres i gytetiden og som dermed også er et

viktig fiskeområde (Gyteområder). Området er begrenset til det område hvor det er observert fisk med rennende rogn/ melke. Denne metoden gir også de lange linjer og historikken til gyteområdet.

Bø kommune er av den oppfatning at Naturmangfoldloven §§ 8-12 er gått omtalt i uttalelsene. Noen ytterligere omtale vurderes ikke som hensiktsmessig fra Bø kommune særskilt.

Oppsummering
Søknaden er vurdert ut fra plan og bygningsloven §19-2. Ut fra tilgjengelig informasjon vurderes det samlet sett som en fordel at område A9 ved Litløy endres til nytt område ved Gaukværøy.
Det foreligger ikke informasjon som tilsier at fiskeri eller naturmangfoldet i særlig grad vil bli berørt av dispensasjonen.

Rådmannen vil derfor tilrå at dispensasjon fra arealplanen gis under forutsetning av at området A9 som er avsatt til oppdrett flyttes til Gaukværøy i revidering av arealplanen.

Straume 12.09.2016

Gundar Jakobsen
Rådmann

Rune Dahl
Teknisk sjef

Vedlegg:

1. Dispensasjonssøknaden fra Egil Kristoffersen & Sønner AS
2. Kart totaloversikt
3. Kart gyteområde
4. Kart fiskeplasser- passive redskaper
5. Rekefelt
6. Oppvekst-beiteområder
7. Fiskeplasser-aktive plasser
8. Marine naturtyper
9. Uttalelse fra Fiskeridirektoratet
10. Fylkesmannen i Nordland, tillatelse
11. Fylkesmannen I Nordland, følgebrev tillatelse
12. Rapport med vedtak fra Mattilsynet

STADFESTING AV REGULERINGSPLAN STEINSVIK, BOLIGER

Saksbehandler:	Einar Botnmark	Arkiv: L12
Arkivsaksnr.:	15/589	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
60/16	Formannskapet	22.09.2016
/	Kommunestyret	

Innstilling:
I medhold av plan og bygningslovens § 12-10, legges reguleringsplan med konsekvensutredning ut på høring i 6 uker.

Saksutredning:

Hensikten med planen er å utvikle et område i Steinsvik, på eiendommen til tidligere Steinsvik Materiallager, til bolig- og fritidsbebyggelse med tilhørende utomhusanlegg. Endret formål i forhold til gjeldende kommuneplan og reguleringsplan utløser krav om reguleringsendring. I gjeldende kommuneplan er området avsatt til LNF område og regulert til hytteområde. Bø kommune har konkludert med at reguleringsplanen skal konsekvens utredes i forhold til at tiltaket omfatter større bygg- og anleggstiltak som vil få konsekvenser for miljø og samfunn mht. tettstedsutvikling/fortetting. Oppdragsgiver er Steinsvik Hus & Entreprenør AS som har tatt initiativ til å få laget en ny reguleringsplan for området.

Arbeidet med reguleringsplanen utføres av Narud Stokke Wiig AS Sivilarkitekter MNAL, som forslagsstiller, på vegne av Steinsvik Hus & Entreprenør AS. Planen utarbeides som detaljregulering, jfr. plan- og bygningslovens § 12-3.

Målet med planarbeidet er å etablere et boligområde, for både helårsboliger og fritidsboliger på eiendommene gnr. 16 bnr. 35, 44 og 45 i Steinsvik i Bø. Boligområdet skal ha både enkeltstående boenheter og sammenhengende enheter.

Kommunen har i oppstartmøte 14.09.15 konkludert med at det skal gjennomføres en konsekvensutredning (KU) iht. Plan- og bygningslovens § 4-2 jf. Forskrift om konsekvensutredninger §§ 3 og 4. I samråd med kommunen er det besluttet at KU skal inneholde utredningsteamene stedsutvikling/fortetting og trafikkforhold/trafikksikkerhetstiltak, samt beredskapsmessige vurderinger/ROS-analyse. På bakgrunn av innspill til planprogrammet blir også Friluftsliv og landskap inntatt som eget tema i KU.

Forslaget må i tillegg forholde seg til regionale retningslinjer når det gjelder:
- Regional plan for arealbruk, 2013.
- Verneplan og kulturmiljø, 1995.

Arbeidet med reguleringsplan og konsekvensutredning er basert på planprogram for Steinsvik boliger, fastsatt av kommunestyret i Bø 28.04.16.

Forslag til planprogram ble vedtatt slik det forelå.

Forhåndsinnspill

Varsel om oppstart regulering m/planprogram ble kunngjort og utsendt til parter 21.10.15. Til forslaget til planprogram foreligger fire innspill.

Innkomne kunngjøringsinnspill følger som eget vedlegg.

Liste over kunngjøringsinnspill

1.	Vesterålskraft Nett AS	13.11.2015
2.	Statens vegvesen	30.11.2015
3.	Tromsø Museum - Universitetsmuseet	30.11.2015
4.	Nordland Fylkeskommune	08.12.2015

Sammendrag av forhåndsuttalelsene med forslagsstillers kommentar

Vesterålskraft Nett AS
Kraftselskapet har ingen høyspentkabler i området, kun lavspent luftnett som forsyner nåværende bygningsmasse fra trafoen innerst i bukta.
Når det ønskes nærmere kartlegging av muligheter for elkraftforsyning og evt. tilhørende tilbud, henvises det til hjemmesiden http://www.vesteralskraft.no/sider.asp?ID=90

Forslagsstillers kommentar:
Opplysningen videreformidles til tiltakshaver.

Statens vegvesen

- SV opplyser at de uttaler seg som forvalter av riksveg på vegne av staten, fylkesveg på vegne av fylkeskommunen og som statlig myndighet med sektoransvar innenfor vegtransport.
- Det bør for områdene avsettes/dimensjoneres tilstrekkelig vegareal inkl. snuplasser for kjøretøy som skal betjene områdene (brøyting, renovasjon, utrykningskjøretøy, varetransport mv.), samt parkeringsplasser.
- Utnytting, bebyggelse av, samt andre vilkår for områdene skal være i henhold til bestemmelsene gitt i arealplanen. I plansammenheng er det viktig at trafikkarealer som vegbredder, byggegrenser, siktsoner mv. fremgår av planen og er målsatt eller beskrevet i bestemmelsene. I tillegg understrekes viktigheten av å ha rette fokus på universell utforming i planarbeidet.
- Atkomsten til området vil være fra Fylkesveg 820. Tiltaket vil føre til fortetting og endrede trafikkforhold. Som følge av dette stilles det krav til reguleringsplanen om at krysset utformes som et ukanalisert kryss i henhold til Håndbok N100. Dette innebærer at planens avgrensning justeres slik at hele krysset, inklusive sikttrekantene, inngår i plankartet.
  Sikttrekantene skal reguleres som hensynssone. Av bestemmelsene for reguleringsplanen skal det fremgå at det innenfor frisiktsonen ikke må finnes sikthinder som er høyere enn 0,5 meter over tilstøtende veiplan. Dersom geometrisk utforming av krysset ikke kan vises på plankartet, skal de tekniske kravene fremgå av bestemmelsene.
- Fylkesvegen inklusive vegskråning, grøft og vegskjæring skal avsettes som «kjøreveg» og «annen veggrunn». Formålsgrensen må legges minimum 3 meter fra vegkant. Der vi har fylling/skjæring skal formålsgrensen legges minimum 1 meter fra fyllingsfot/skjæringstopp.
- Det må legges inn rekkefølgebestemmelser til opparbeidelse av kryss. Krysset skal utformes i henhold til vegnormalens krav, og skal være etablert før byggearbeidene starter.

- SV har utover dette ingen flere innspill så langt og ser frem til å motta reguleringsplan for videre behandling. Gjør oppmerksom på at det kan fremkomme andre merknader i den videre planprosess.

Forslagsstillers kommentar:
Krav til utforming som SV har opplyst om innarbeides i planforslaget.

Tromsø Museum - Universitetsmuseet

- Tromsø Museum forvalter kulturminner under vann og i vassdrag. I forbindelse med utbedring og utvidelse av eksisterende kai med tilhørende flytebrygge, anses tiltaket å være såpass begrenset at de vurderer sannsynligheten for konflikt med eventuelle kulturminner under vann som liten og har derfor ingen merknader til planforslaget. Dersom en likevel i forbindelse med tiltak skulle komme over funn av kulturhistorisk betydning, må arbeidet stanses og Tromsø Museum straks varsles i henhold til Kulturminneloven § 8, 2. ledd.

Forslagsstillers kommentar:
Innspillet tas til etterretning

Nordland fylkeskommune (NFK)
Planfaglig innspill:

- I tillegg til overordnede planer som er nevnt i planprogrammet, bes det om at Fylkesplan for Nordland 2013 – 2013, samt Regional plan – Klimautfordringene i Nordland for 2011 – 2020 med utslippsreduserende tiltak og andre tiltak legges til grunn for planleggingen.
- NFK viser til Forskrift om konsekvensutredning for planer etter plan- og bygningsloven, vedlegg IV pkt b) som omtaler tema som skal vurderes utredet. NFK ber om at temaene i vedlegg IV til forskriften inkluderes i planprogrammet, eller at kommunen sannsynliggjør at temaene ikke er beslutningsrelevante for konklusjonene i arealplanen.
- Det gjøres oppmerksom på at fylkeskommunen har gjennomført en Landskapskartlegging av Nordland. Det er i tillegg gjort en verdisetting av arealet i fylket. Arbeidet er tilgjengelig på fylkeskommunens nettside og i Nordlandsatlas.
- NFK har i samarbeid med regionale friluftsråd utarbeidet en friluftskartlegging som også er gjort tilgjengelig i Nordlandsatlas. Ber om at dette legges til grunn for konsekvensutredning av temaene friluftsliv og landskap.
- På generelt grunnlag bemerkes:
    - Fremtidige klimaendringer i planlegging og utbygging bør ivaretas. Dette er spesielt viktig i forhold til utbygginger, plassering og dimensjonering av viktig infrastruktur. Sårbarhet for klimaendringer skal vektlegges i kommunenes ROS-analyser.
    - Alternative energikilder bør vurderes. Ber om at bygninger og tiltak oppføres med tanke på fremtidige klimaendringer, og med tanke på å redusere energibehov og klimautslipp.
    - Nasjonal politikk pålegger kommunen å planlegge med tanke på en utforming som er tilrettelagt for alle grupper. Bl.a. må interessene til personer med funksjonsnedsettelser ivaretas.
    - Hensynet til barn og unge må ivaretas i planleggingen. Sikker skolevei, samt god tilgang til lekearealer og andre uteområder er viktige hensyn som bør være i fokus. Det bes om at man fokuserer på sikring av områder der barn og unges ferdsel og tilstedeværelse kan utgjøre en særlig risiko for liv og helse.

- Evt. by bebyggelse og rom mellom bebyggelsen må vise hensyn til de estetiske forhold, jf. pbl. § 1-1.
- Planprosessen skal legge opp til medvirkning i tråd med pbl´s bestemmelser. Berørte parter i området må trekkes aktivt inn i prosessen.
- Det vises til naturmangfoldlovens § 7 som gir prinsipper for offentlig beslutningstaking jf. naturmangfoldloven §§ 8 – 12.
- Det gjøres oppmerksom på Forvaltningsplan med tiltaksprogram for perioden 2016 – 2021 som er under utarbeidelse. Målsettingen er at man skal oppnå minimum god miljøtilstand for alle vannforekomstene i fylket, jf. vannforskriften § 4.

Kulturminnefaglig innspill:

- Så langt NFK kjenner til er planforslaget ikke i konflikt med verneverdige kulturminner. NFK har foreløpige ingen merknader til planarbeidet og vil gi endelig uttalelse når planforslaget foreligger.
- Innspillet gjelder ikke samiske kulturminner.

Forslagsstillers kommentar:
Forholdene inntas i reguleringsbestemmelser og KU. Friluftsliv og landskap inntas som eget tema i KU.

Oppsett over politisk behandling av planen, hvor politisk 1 gangsbehandling av planen er uthevet og det denne behandlingen gjelder.

Aktivitet	Tidsrom
Planprogram	
Utlegging av forslag til planprogram	okt 2015
Høring og offentlig ettersyn av planprogram (minst 6 uker)	okt/nov 2015
Gjennomgang av høringsuttalelser, kommentarer	nov 2015
Administrativ behandling av planprogram	jan-april 2016
Politisk behandling. Fastsetting av planprogram	april 2016
Reguleringsplan m/konsekvensutredning (KU)	
Utarbeiding av planforslag (planbeskrivelse m/KU+kart+bestemmelser)	april-juli 2016
Administrativ behandling av reguleringsplan	juli-okt 2016
Politisk behandling av reguleringsplan (1. gangsbehandling Formannskap) okt 2016	
Høring og offentlig ettersyn (minst 6 uker)	des 2016
Gjennomgang av høringsuttalelser, kommentere disse	des 2016-jan 2017
→Administrativ og politisk behandling av, formannskap + Kommunestyret	jan 2017

Følgende skal legges til grunn iht. fastsatt planprogram:

1. Vurderes med friluftskartlegging utarbeidet av NFK som grunnlag
2. Fotos
3. Grov situasjonsplan inkl. topografi, vind og utsikt
4. Beskrivelse. Tiltakets betydning for området skal beskrives, både i anleggsperiode og etter at feltet er utbygd.
5. Kartlegging og utredning av utsiktspunkter, turstier, rasteplasser m.m. Evt. viktige turstier skal vises på plankartet.
6. Kartlegging av fremtidige felles/offentlige uteoppholdsarealer, plasser og lekearealer
7. Barnetråkk, hvis kartlagt
8. RPR for barn og unge
9. Universell utforming

I planforslaget er det en utfyllende konsekvensutredning og vurdering

Vedlegg:
Planforslag
Reguleringskart
Reguleringsbestemmelser
Illustrasjoner

Straume 13.09.2016

Gundar Jakobsen
Rådmann

Rune Dahl
Teknisk sjef

"SALTERIET" I HOVDEN - OPPFØLGING?

Saksbehandler:	Gundar Jakobsen	Arkiv: GNR 50/1, 50/40
Arkivsaksnr.:	16/22	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
61/16	Formannskapet	22.09.2016
/	Kommunestyret	28.09.2016

Innstilling:

Saksutredning:
20.11.2014 vedtok Bø kommunestyret reguleringsplan for Hovden Havn med tilhørende bestemmelser. Dette etter en relativt omfattende høringsprosess. Mange av innspillene ble hensynstatt i det endelige vedtaket. Bl.a. ble følgende innarbeidet hva gjelder Salteriet og Løven:

5.3 Verneverdige bygninger H570_1 og H570_2

Bygninger «Salteriet» og «Løven» bevares.

H570_3 <<Bernhard-bua>> er demontert og kan tilbakeføres til hensynsonen.

Bygningene i hensynsoner tillates ikke revet.

Regional kulturvernmyndighet skal være høringsinstans i byggesaker innenfor hensynsonene.

* Mest mulig av bygningenes opprinnelige eksteriør, slik som dører, vinduer, panel, taktekking osv, skal tas vare på.

* Eventuelle tilbakeføringer til opprinnelig utseende skal gjøres på et sikkert dokumentert grunnlag, Tidligere situasjon kan for eksempel dokumenteres ved hjelp av gamle foto, tegninger og lignende.

* Ved restaurering og vedlikehold bør inngrepene være så små som mulig, og det skal brukes tradisjonelle materialer og metoder.

* Ved nødvendige utskiftinger bør det brukes identiske kopier av opprinnelige materialer. Ta eventuelt vare på utskiftede deler som dokumentasjon.

* Tidligere endringer slik som ombygginger er en del av bygningens historie, og kan i mange tilfeller være viktig å bevare.

05.01.16 mottok Bø kommune søknad fra John E. Johnsen (Hovden fisk AS) om riving/demontering av bygg. (Plan og bygningsloven bruker «riving» som betegnelse). I søknaden fremkom følgende:

Søknaden gjelder:
- Verneverdig bygning "Salteriet" demonteres og lagres forsvarlig for gjennoppbygging på et senere tidspunkt på annen egnet tomt.
- Bygning vegg i vegg med "Salteriet" og tilhørende kai rives.
- Verneverdig bygning "Løven" demonteres og lagres forsvarlig for gjenoppbygging på et senere tidspunkt på annen egnet tomt.
- Bygning vegg i vegg med "Løven" rives.

Begrunnelse:
- Til 1 og 2: Det planlegges en ny offentlig kai som erstatning for eksisterende kai i sone K3 som er falleferdig og som deler av "Salteriet" og tilstøtende bygning står på. Bygningene må derfor fjernes før riving av eksisterende kai og bygging av ny kai.
Det foregår nå utsprengning bak "Salteriet" og tilstøtende bygning for ny adkomst til sone IL1 fra vest. Området innenfor ny kai kan utnyttes effektivt som et åpent areal eller til ny tidsmessig bebyggelse.

- Til 3 og 4: Det planlegges ny bebyggelse der hvor "Løven" og tilstøtende bygning befinner seg. Det er ikke mulig å få til en effektiv utnyttelse av dette arealet uten at eksisterende bygninger er fjernet.

- Til 1 og 3: Gjenoppbygging av de verneverdige bygningene kan gjøres på tomter i omgivelser som i størst mulig grad er miljøtilpasset deres byggestil. Det vil øke attraktiviteten og dermed verdien på bygningene.

Ovennevnte søknad måtte behandles som en søknad om dispensasjon fra reguleringsplanen som ble vedtatt 20.11.14. Søknaden ble sendt til høring hvoretter det ble mottatt en rekke uttalelser, deriblant fra Nordland Fylkeskommune:

Nordland fylkeskommune vurderer Salteriet og Løven som regionalt viktige kulturminner som bør
bevares der de nå står. Gjeldende bevaringsregulering, bygningenes kulturminneverdier og de store mulighetene for å kunne motta både økonomisk tilskudd og rådgivning/veiledning for en istandsetting av bygningene gjør at vi *sterkt fraråder* at det gis rivetillatelse.

Dispensasjonssøknaden ble behandlet av Bø kommunestyre i sak 24/16 og som vedtok følgende:

Med hjemmel i Plan- og bygningslovens § 19-2, jamfør SAK 10 § 19-1, samt Reguleringsplanen Hovden Havn, innvilges ikke dispensasjon på rivning av Salteriet punkt 1 og Løven punkt 3 jf. søknad fra JJ Engineering datert den 05.01.2016.

Med bakgrunn i de signaler eier har gitt om å ta vare på Salteriet og Løven, vil kommunestyret behandle saken på nytt dersom eier fremmer et forslag til forpliktende plan for flytting oppføring av bygningene i samarbeid med Bø kommune.

Det ble av kommunen ikke vurdert som nødvendig å rive Salteriet for å kunne bygge ny kai, men det var ikke beregnet hvor store merkostnader det vill medføre at Salteriet ble stående..

I et møte mellom kommunen og John E. Johnsen 18.03.16 ble kommunestyrets vedtak om en forpliktende plan forsøk fulgt opp ved at det fra rådmannen ble anmodet om at John Edvard fremmet en begrunnelse og en beskrivelse av hvorfor bygget måtte flyttes, og med forslag til hvor og hvordan det kunne tas vare på. Det ble videre oppfordret til samarbeid med teknisk etat og kulturavd. i kommunen og eller fylket. Hensikten var at når dette forelå kunne saken eventuelt fremmes til kommunestyret på nytt.

17.04.16 mottok kommunen en e-post fra Hovden Fisk AS om at bedriften startet demontering
av defekte takplater på Salteriet. Det ble opplyst at takplatene var tært av korrosjon og at de ved sterk vind kunne rives løs og være fare for omgivelsene.

Oppfordringen fra rådmannen 18.03 ble gjentatt i et møte 03.06.16. I mellomtiden hadde kommunen mottatt en områdeplan, men som rådmannen ikke oppfattet som en forpliktende plan iht. kommunestyrets vedtak. I møtet fremkom også at John E. vurderte at bare deler av

Salteriet var hensiktsmessig å ivareta. Han ønsket saken om demontering fremmet til KST på nytt.

I forbindelse med at formannskapet 16.06.16 behandlet oppstart av bygging av ny kai i Hovden, ble det i tillegg fremmet et forslag i formannskapet om rivingstillatelse av Salteriet. Dette forslaget ble så tatt opp i kommunestyret 23.06.16 der følgende ble vedtatt:

Med hjemmel i Plan- og bygningsloven § 19-2, innvilges dispensasjon fra bestemmelsene i Reguleringsplan Hovden Havn hva angår bestemmelsene om bygningen «Salteriet».
Eier gis tillatelse til å demontere og lagre bygningen.
Forutsetningen for vedtaket er at eier lager en plan med målsetting om oppføring av «Salteriet».

Nye moment i forhold til tidligere behandling var at det er utarbeidet en områdeplan, samt at ny planlagt kai ville bli dyrere dersom Salteriet fortsatt ble stående.

I tiden mellom møtet i FSK og KST ble det mottatt en e-post fra Hovden Fisk AS der tidligere søknad ble opprettholdt:

HFAS søker derfor BK pånytt om demontering av "Salteriet" mellomlagring i "Bruddet" med målsetting om å :
1. Sette opp bygget igjen på dertil omforent egnet tomt som foreslått i områdeplan.
2. Alternativt bruke deler av bygget, det som kan gjenbrukes, hvis nytt bygg kan realiseres etter modell av "Salteriet".
3. HFAS og BK i fellesskap finner en modell for en arbeidsgruppe som får som mandat å ta vare på, gjenreise "salteriet", øvrige aldre buer på stedet.

Etter vedtaket i kommunestyret og etter anmodning fra Hovden Fisk As var kommunens representanter på befaring i Hovden 27.06. Der ble det bl.a. gjort oppmerksom på at det er klageadgang på kommunestyrets vedtak, gitt noen råd om arbeidet videre og igjen gitt tilbud om hjelp til å utforme en plan.

01.07.16 mottok Bø kommune brev fra Nordland Fylkeskommune med følgende innhold:

Nordland fylkeskommune er gjort kjent med at *Salteriet*, gnr 50, bnr 1 og 40, i Bø kommune er
ulovlig revet. Nordland fylkeskommune har tidligere vurdert *Salteriet*, som et regionalt viktig kulturminne.
Nordland fylkeskommune ser svært alvorlig på saken og anser den ulovlige rivingen som en vesentlig og forsettlig overtredelse av plan- og bygningslovens bestemmelser.
Nordland fylkeskommune forutsetter at Bø kommune som plan- og bygningsmyndighet følger opp saken gjennom bestemmelsene i plan- og bygningsloven kapittel 32 *Ulovlighetsoppfølging*. Og da spesielt § 32-4 *Pålegg om stans og opphør med øyeblikkelig virkning*, § 32-8 *Overtredelsesgebyr* og politianmeldelse, jf § 32-9 *Straff*.
Kommunen bør også vurdere rivingens lovlighet i forhold til andre lover og forskrifter mv.

Etter befaringen i Hovden 27.06 var det kun en etasje som stod igjen.
Hellingen på etasjen og sikkerheten rundt dette var slik at teknisk sjef vurderte at resten av bygget måtte tas ned. Det ble da gitt tillatelse i en e-post. Kommunen informerte Nordland

Fylkeskommune om at det var gitt slik tillatelse.

I dialog med Jon Edvard var det enighet om hvilke deler som skulle tas vare på. De ligger i bruddet, sist kjente status er at de ligger uten tildekking.

15.07.16 kommer det nytt brev fra Nordland Fylkeskommune som bl.a. påpeker at kommunestyrets vedtak om å tillate demontering av Salteriet var i strid med vesentlige regionale interesser. De påpeker også at de ikke ble hørt. Det er rådmannens oppfatning at de var hørt i forbindelse med opprinnelig søknad, slik at Fylkeskommunens mening om saken var kjent.

Fylkeskommunen viser også til en tilstandsvurdering av Salteriet fra 11.06.14 gjennomført av Fylkeskommunen. I rapporten er status for bygget dokumentert med bilder og beskrivelser, samt en vurdering om hva som må gjøres med bygget. Arbeidsmengden var beregnet til 1.163 timer.

Etter at bygget nå er fjernet har rådmannen anmodet Hovden Fiks As v/John Edvard Johnsen om uttalelse til saken:

Vesentlige deler av tilbakemeldingen er kritikk av Bø kommune og saksbehandlingen av søknaden om dispensasjon fra arealplanen. Ut over det fremkommer bl.a. følgende:

HFAS satte i gang å ta ned defekte løse takplater på Salteriet. Vi konstanterte under denne operasjonen store svakheter i takkonstruksjonen(sperrer) såpass at vi ikke så det forsvarlig å arbeide på taket.
Vi rekvirerte derfor maskinelt utstyr for å ta ned taktro og sperrer. Det viste seg at alle sperrer mot syd, noen mot nord, var sterkt råteskadet. Alle mot syd var "lappet" med kassebord (til og med smalere enn selve sperra) over de største skadene for å gi spikerfeste til 2"/2" før bølgeblikk.Taket ble derfor i sin helhet tatt ned med hjelp av maskin.

Det kom reaksjoner på vår fremgangsmåte etter at taket var tatt ned, arbeidet ble stoppet.Etter befaring på området fra BK fikk vi påfølgende dag(01/07/16) mail fra BK om at arbeidet med å ta ned salteriet kunne fortsette men at detaljer som omsnakket under befaringen ble tatt vare på.Detaljene er tatt vare på, de ligger i dag i bruddet. Samtlige "trerøtter" og vognhjul i tillegg av endel øvrige detaljer.
Ca 60 tonn bygningsmaterialer og metaller er levert Reno Vest. Gamle redskaper og tauverk som lå lagret er brent på stedet.

VURDERING
Vedtatt reguleringsplan sikret Salteriet bevaring. Dette ved at bygget var angitt som hensynssone for verneverdige bygninger, samt at bygget ikke var tillatt revet.

Plan- og bygningsloven pålegger kommunen en plikt til å håndheve plan- og bygningslovgivningen, herunder følge opp ulovligheter. Nordland Fylkeskommune oppfordrer kommunen til å anmelde forholdet for brudd på bestemmelser i plan og bygningsloven, noe jeg oppfatter er vanlig ved alvorlige brudd på aktuelle lovbestemmelser.

Spørsmålet er hvordan Bø kommune skal håndtere ulovlig rivning av bygg i kommunen og i denne saken spesielt, hvordan skal kommunen reagere på rivning av bygg som er særlig sikret gjennom reguleringsplaner og politiske vedtak? For selv om kommunestyret vedtok dispensasjon var søker godt orientert om klageadgang og videre saksgang, samt byggets særlige status.

Rådmannen forholder seg til kommunestyrets vedtak der det ble gitt dispensasjon fra reguleringsplanen med tillatelse til demontering (riving i plan og bygningslovens forstand) av Salteriet, forutsatt en plan for oppføring annet sted. Bygget ble imidlertid revet før det forelå en slik plan som kommunestyret forutsatte. Forutsetningen i dispensasjonsvedtaket ble dermed ikke oppfylt.

Det var klageadgang på kommunestyrets vedtak, men bygningen ble revet før klagefristen, slik at bl.a. Fylkeskommunen ikke ser hensikt i å fremme en klage. Rivningen ser heller ikke ut til å være gjennomført med sikte på oppføring annet sted.

Det var et enstemmig kommunestyre som 23.06.16 innvilget dispensasjon fra reguleringsplanen. Rådmannen er av den formening at Salteriet ble revet før det formelle var i orden slik at forholdet burde anmeldes for å få avklart forholdet til lovverket. Rådmannen er imidlertid usikker på om en anmeldelse vil være i samsvar med kommunestyrets vilje. Hovden Fisk As er en viktig næringsaktør i kommunen med planer om videre utbygging. I den sammenheng har Hovden Fisk AS v/eier vurdert at Salteriet ville fordyre og forsinke gjennomføring av planene, noe jeg oppfatter at også kommunestyret har hatt forståelse for.

Saken fremmes til kommunestyret for å avklare om en anmeldelse er i henhold til kommunestyrets vilje. Uten en slik avklaring vil forholdet anmeldes.

NB: Saken om Salteriet er bare en del av sakskomplekset i Hovden som samlet omfatter Kystverkets havneprosjekt, Bø kommune sin plan om bygging av ny kai, og landarealet ved Hovden Fisk. Også utført arbeid som har skadet en kommunal vei er et tema. Gjennomgangen av denne saken har bare tatt med det rådmannen anser som mest relevant i forhold til Salteriet.

Straumsjøen 09.09.16

Gundar Jakobsen
Rådmann

LOKAL FORSKRIFT FOR VANN- OG AVLØPSGEBYRER, LEVERINGSBETINGELSER FOR VANN OG AVLØP, BESTEMMELSER OM VANNMÅLERE, VA-NORM

Saksbehandler:	Andreas Andersen	Arkiv: K70
Arkivsaksnr.:	16/806	

Saksnr.:	Utvalg	Møtedato
62/16	Formannskapet	22.09.2016
/	Kommunestyret	

Innstilling:

1. Kommunestyret vedtar *Forskrift om vann- og avløpsgebyrer, Bø kommune, Nordland.*
2. Kommunestyret vedtar leveringsbetingelser for henholdsvis vann- og avløpstjenester, med revidering av ansvarsforhold for stikkledninger.
3. Kommunestyret vedtar bestemmelser om vannmålere.
4. Kommunestyret vedtar å innføre standard VA-norm.
5. Ikrafttredelse for disse settes til 01.01.2017.

Saksutredning:

Forord

Ifølge *Forskrift om begrensning av forurensning* (forurensningsforskriften), med hjemmel i *Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg*, skal kommunene fastsette lokale gebyrforskrifter med regler for hvordan vann- og avløpsgebyrene i kommunen skal beregnes. Forurensningsforskriften ble revidert og endringene trådte i kraft i 2007, mens loven trådte i kraft i 2012 og erstattet den gamle *Lov om kommunale vass- og kloakkavgifter* fra 1974.

Bø kommune har foreløpig ikke vedtatt en egen gebyrforskrift etter de nye rammene, men i gebyrregulativet som vedtas hvert år er både størrelsen på gebyrene samt nærmere beskrivelser om utforming og beregning tatt med.

Del 1 av saksutredningen omhandler lokal gebyrforskrift.

Bø kommune har i sak 10/00117 vedtatt å innføre standard abonnementsvilkår av 2008 utgitt av KS. Disse er delt opp i to hefter, et for administrative bestemmelser og et for tekniske bestemmelser, og begge går på forholdet mellom kommunen som anleggseier og den enkelte abonnent. Mange kommuner har i tillegg utarbeidet mer kortfattede leveringsbetingelser som oppsummerer de viktigste punktene for å gi bedre informasjon til abonnentene, i tillegg til å ta med særlige bestemmelser som gjelder i kommunen.

Del 2 av saksutredningen omhandler leveringsbetingelser.

I medhold av forskriftene kan både abonnenten og kommunen kreve at vannmåler installeres. I gebyrregulativet er det lagt opp til at kommunen skal eie og installere vannmåler hos abonnenten, som så betaler årlig leie avhengig av størrelse. Imidlertid er det også praktisert at

abonnent selv kan gå til anskaffelse av måler og melde dette inn. Det er altså behov for en avklaring og presisering av kommunens bestemmelser angående vannmålere.

Del 3 av saksutredningen omhandler vannmålere.

Mange kommuner, inkludert de fleste i nærområdet, har sluttet seg til en felles VA-norm som angir tekniske bestemmelser om det kommunale vann- og avløpsanlegget. Denne er tenkt brukt overfor entreprenører som utfører arbeid på eller leverer utstyr til anlegget, enten det er ledningsnettet, pumpestasjoner eller behandlingsanlegg. Bø kommune abonnerer på normen, men har ikke formelt vedtatt at den skal innføres.

Del 4 av saksutredningen omhandler VA-norm.

1. Lokal forskrift for vann- og avløpsgebyrer

Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg (LOV-2012-03-16-12) sier at fast eiendom som er tilknyttet eller pålagt tilknyttet kommunalt vann- eller avløpsanlegg, direkte eller gjennom felles privat stikkledning, skal betale vann- og avløpsgebyrer. Rammene for gebyrene og hovedregler for utregning og innkreving skal fastsettes i forskrift av departementet.
Loven sier også at kommunen skal fastsette størrelsen på gebyrene samt gi nærmere regler for gjennomføring og innkreving gjennom egne forskrifter.

Forskrift om begrensning av forurensning (FOR-2004-06-01-931, forurensningsforskriften) del 4A omhandler kommunale vann- og avløpsgebyrer, og gir rammene for gebyrene.

I henhold til loven skal det være engangsgebyr for tilknytning til kommunalt anlegg, samt årsgebyr for årlig forbruk. Forurensningsforskriften sier videre at gebyr for eiendom som brukes som bolig kan baseres enten på hele eiendommen under ett eller separat for den enkelte boenhet. Med boenhet forstås bolig med ett eller flere rom og med separat inngang, samt eget bad/wc og kjøkkendel. Som boligeiendom regnes i denne forbindelse også eiendom med fritidsbebyggelse. For eiendom med næringsbygg i kombinasjon med bolig beregnes gebyrene også for hele eiendommen under ett eller separat for den enkelte enhet.

Samlet sett skal ikke gebyrene overstige kommunens nødvendige kostnader på henholdsvis vann- og avløpssektoren, såkalt selvkostprinsipp. Bare kostnader som direkte eller indirekte har normal sammenheng med en forsvarlig forretningsmessig drift av vann- og avløpssektoren kan legges inn i gebyrgrunnlaget. Kommunen er ikke pålagt full kostnadsinndekning gjennom gebyrene og kan således subsidiere vann- og avløpssektoren via kommunebudsjettet, men intensjonen i lovverket er at brukerne av tjenestene fullt ut skal dekke alle kostnadene. Det skal skilles mellom gebyr for vann og gebyr for avløp på grunnlag av kommunens kostnader forbundet med hver av disse sektorene. Eventuelt overskudd settes av på et bundet selvkostfond, og skal som hovedregel brukes opp innenfor 5 år.

Norsk Vann anbefaler at kommunens regelverk skal gi en rettferdig fordeling av kostnadene mellom de ulike abonnentgruppene, samt at gebyrsystemet er rettferdig med hensyn til forbruket av vann. En annen viktig anbefaling er at gebyrmodellen ikke bør bli for komplisert å administrere og må være enkel å forstå for abonnentene. Videre er det viktig at gebyrene er forutsigbare fra år til år.

Engangsgebyr for tilknytning

Engangsgebyr for tilknytning skal betales ved nybygg på gebyrpliktig eiendom eller når gebyrplikt for bebygd eiendom oppstår, altså når disse skal tilknyttes eller blir pålagt tilknyttet kommunalt vann- og/eller avløpsanlegg. Gebyret knyttes ikke til noen bestemt del av kommunens kostnader, men intensjonen er at dette skal dekke en forholdsmessig del av kommunens samlede kostnader, og at nye abonnenter «kjøper seg inn i» eksisterende infrastruktur.

Tilknytningsgebyret er et engangsgebyr, det vil si at det ikke kan kreves nytt gebyr ved ominnredning av bygningsareal eller bruksendring av bygningen. Derimot kan det kreves tillegg i gebyret ved tilbygg eller påbygg som utvider bygningsarealet.

Engangsgebyret kan utformes på flere forskjellige måter:

- Likt for alle abonnenter
- Differensiert basert på type (bolig, fritid, næring, etc.)
- Differensiert basert på enhetens bruksareal
- Differensiert basert på dimensjon på stikkledning
- Differensiert basert på dimensjon på vannmåler

Kombinasjoner er også mulig, eksempelvis på type og ledningsdimensjon, også evt. trinnvis inndeling.

Bø kommune har i dag et fast engangsgebyr (12.500) som er likt for alle abonnenter og differensieres ikke.
Hvis vi ser på kommunene i nærområdet gjelder det samme for Hadsel (3.090), Lødingen (8.000), Andøya (3.000), Bodø (5.000) og Narvik (500).
Sortland beregner pris per m^2 areal, som avtager trinnvis utover hhv. 250/500/1000 m^2. For en 120m^2 bolig blir engangsgebyret 7440.
Øksnes har en fast pris for boliger (4178), og trinnvis økende etter areal for næring.
Harstad har en fast pris for boliger (2534 vann, 2412 avløp), og trinnvis økende etter dimensjonen på inntaket for næring.

I forbindelse med at ansvarsforholdet for stikkledninger er utvidet i Bø kommune i forhold til standardvilkårene og gjeldende bestemmelser i de fleste andre kommuner (ref. del 2 av saksutredningen), har det blitt praktisert at kommunen betaler en del av kostnadene med nye stikkledninger. Engangsgebyret for tilknytning er derfor relativt høyt siden dette da er tenkt å dekke de kostnadene kommunen påtar seg. Dette er i motstrid til bestemmelsene i standard abonnementsvilkår som sier at *«alle omkostninger i forbindelse med etablering og drift av private vann- og avløpsanlegg bæres av abonnenten»*. Også de kommuner som har utvidet det kommunale ansvaret for deler av eller hele stikkledningen har bestemmelser om at abonnenten bærer kostnadene ved etablering av nye stikkledninger, og at kommunen deretter overtar eierskap og drift. Kostnadene vil også variere veldig avhengig av ledningslengde og anleggsforhold, slik at et fast gebyr vanskelig kan sies å gjenspeile de faktiske kostnadene.
I gjeldende regulativ for 2016 er det også tatt med en bestemmelse om at abonnenten selv bærer alle kostnadene med stikkledninger for hytte / fritidsboliger. Etter vårt skjønn er dette en bestemmelse som er vanskelig å forsvare etter regelverket. Dersom kommunen ønsker å stimulere til bygging av boliger, og evt. tilknytting av eksisterende, er det fullt mulig å lage

tilskuddsordninger for legging av stikkledning. Dette må da finansieres over det ordinære kommunebudsjettet, og ikke over selvkost for vann/avløp.

Bø kommune anbefaler at praksis endres slik at kostnaden med å legge stikkledning fra offentlig hovedvannledning og til eiendommen er det abonnenten selv som skal stå for, og at dette tas inn som eget punkt i leveringsbetingelsene. Det skilles ikke mellom type eiendom i denne bestemmelsen. Videre vil størrelsen på engangsgebyret kunne senkes drastisk for å kompensere for de lavere kostnadene. I sum følger dette bedre intensjonen i lovverket om at kostnadene skal bæres av den enkelte abonnent. For større prosjekter der utbygger allerede bærer kostnadene med ledningene, vil gebyret med denne endringen også bli mer rettferdig.

Videre anbefales det å videreføre bestemmelsen om et fast engangsgebyr som er likt for alle abonnenter.

Årsgebyr

Årsgebyr kan beregnes på to måter: enten beregnet kun ut fra vannforbruk, eller ved en todelt metode med en fast og en variabel del.
Prinsipielt gjelder at avløpsmengde er lik inngående vannmengde.
Minimumsgebyrer er ikke tillatt etter det nye regelverket.

Vannforbruket kan enten måles eller stipuleres, og prisen per m^3 vann fastsettes i regulativet som oppdateres årlig.
Ved stipulert forbruk sier regelverket at det i størst mulig grad skal tilsvare reelt forbruk, og beregnes på grunnlag av bebyggelsens størrelse. Det kan dessuten tas hensyn til bebyggelsens art og den bruk som gjøres av den, samt eiendommens størrelse og beskaffenhet. Med bruk av bebyggelsen menes her varige bruksmåter, slik at om en bolig står tom en periode er ikke dette relevant. Andre kriterier som abonnentens privatøkonomi, antall personer i husstanden, antall våtrom etc., kan ikke legges til grunn for beregningen. Forbruket kan enten beregnes direkte av bebyggelsens størrelse i m^3 vann per m^2 areal, eller det kan fastsettes i trinn.
Norsk Vann uttaler at det er krevende å stipulere vannforbruk etter areal, da det i større grad vil være antall personer i husholdningen, samt bruken og standarden som vil påvirke forbruket. De anbefaler en beregning ut fra 1,1-1,3 m^3/m^2, men uttaler samtidig at det vil slå uheldig ut for store boliger med for stort stipulert i forhold til reelt forbruk. De anbefaler å enten lage egne arealkategorier for store boliger med et maks stipulert forbruk, eller å kreve at disse skal ha vannmåler.

For eiendom som ikke brukes som bolig, slik som næringseiendommer, kan det fastsettes særlige regler for beregning eller inngås egne avtaler. Som hovedregel gjelder at forbruket skal være målt. Normalt skal dette ikke føre til lavere gebyr enn det som ville bli tilfelle etter den ordinære beregningsmetoden. Der hvor avløpsmengden avviker vesentlig fra vannforbruket, eksempelvis gårdsbruk, gartnerier, fiskebruk o.l., kan det inngås avtale basert på avvikende avløpsmengde.

For ubebygde tomter kan kommunen fastsette egne regler for gebyrberegning, men det kreves normalt ikke inn gebyrer for disse.

I medhold av regelverket kan både kommunen og den enkelte abonnent kreve at vannforbruket skal fastsettes ut fra målt forbruk.

Forurensningsforskriftens § 16-5 omhandler kommunens anledning til å fastsette ulike gebyrsatser. Utgangspunktet er at de samme gebyrsatsene skal gjelde i hele kommunen, slik at det er kun de forhold som er opplistet som kan benyttes til å differensiere.

Bø kommune har hittil praktisert todelt metode for beregning av årsgebyr, som er den mest brukte og anbefalte metoden. Den faste delen er i Bø kommune angitt som abonnementsgebyr og den variable delen angitt som forbruksgebyr. Abonnementsgebyret skal være stabilt over tid og ikke avspeile variasjon i forbruk, men regelverket krever ikke at det knyttes opp mot noen spesifikke deler av kommunens kostnader. Likevel bør denne faste delen av gebyret relateres til kommunens kostnader som er uavhengig av vannforbruket, eksempelvis administrasjonskostnader, kapitalkostnader, kostnader til brannvann etc.
I hovedsak vil det være årsgebyrene som står for størstedelen av inntektene, og siden totalen ikke skal overstige kommunens selvkost vil en endring i fastleddet nødvendigvis føre til en endring i det variable leddet.
Et lavt fastledd med høy forbrukspris i kr/m^3 vil i utgangspunktet påvirke abonnentene til å spare vann, mens et høyt fastledd og lav forbrukspris vil favorisere storforbrukere av vann.
Vannmålerdekningen i Bø kommune er for øvrig ganske lav (1,2% for boliger, 36,8% for næring) slik at det i praksis ikke blir den helt store forskjellen. I regulativet for 2016 vil det for en bolig med stipulert forbruk være slik at fastleddet utgjør ca. 54% av årsgebyret. *Norsk Vann* anbefaler at fastleddet ikke utgjør mer enn 50% av årsgebyret.

Bø kommune differensierer fastleddet (abonnementsgebyr) mellom bolig og næring, og for næring differensieres det ytterligere ut fra dimensjonen på inntaksledningen. For avløp differensieres det ikke på dimensjon, kun mellom bolig og næring.
De fleste kommunene i regionen differensierer fastleddet mellom bolig og næring, og videre enten på areal eller dimensjon på inntaksledning.
Unntak er Narvik som beregner fastledd kun ut fra kr/m^2, og Bodø som har fast pris per boenhet/bygg/seksjon.

Bø kommune har i gebyrregulativet for 2016 fastsatt at gjennomsnittlig forbruk per abonnent stipuleres til 188 m^3 per boenhet, uten å differensiere på størrelse eller bruk. Vanligvis regnes vannforbruket per person til 150-200 liter per døgn, slik at det for 188 m^3 tilsvarer en gjennomsnittlig husstand på ca. 2,5 personer.
For kommunene i regionen tar de fleste utgangspunkt i arealet, og bruker alt fra 1 til 2 m^3/m^2.
En del differensierer også mellom type eiendom, og har forskjellige forbruksfaktorer per type.
Hadsel og Harstad har en brukstidsfaktor for fritidseiendommer på 20% som reduserer forbruksleddet. Andøya beregner også ut fra areal, men har en nedre grense på 170 m^3 forbruk, 60 m^3 for fritidsbolig, samt differensierer gårdsbruk ut fra høyt og lavt vannforbruk.

Bø kommune mener at det nåværende abonnementsgebyret, med et fast beløp for bolig og et differensiert beløp for næring basert på dimensjonen på inntaksledningen, gir en fornuftig og rettferdig fordeling av fastleddet mellom abonnentene. Alternativene er enten likt fastledd for alle, eller et basert på areal.
Når det gjelder forbruksgebyret anbefaler vi å innføre at vannforbruk for næring skal måles som hovedregel. Vi anbefaler også å lage flere kategorier for stipulert forbruk som bedre gjenspeiler det faktiske forbruket.
For fritidsboliger var det tidligere stipulert med 50 % av forbruket av en vanlig bolig, men dette har blitt endret i senere tid til samme stipulert forbruk. Dette fremstår som en urimelig

beregning ut fra regelverkets prinsipp om at stipulert forbruk i størst mulig grad skal tilsvare reelt forbruk, og vi har også sett at flere fritidsboliger har krevd å få installert vannmåler for å betale ut fra målt forbruk. En videre konsekvens av dette er at det blir større belastning på kommunens personell med tanke på inspeksjon og kontroll av vannmåler, samt i forbindelse med avlesning, mot en abonnent som kun i kortere tidsperioder er på den aktuelle eiendommen. Vår anbefaling er at det gjeninnføres en stipulert mengde på 50 % av en vanlig bolig.
For næring anbefales som nevnt over at det i hovedsak skal baseres på målt forbruk, og at stipulert mengde kun benyttes frem til målere er innført. Stipulert mengde for næring og for gårdsbruk som har lavt vannforbruk (sau), settes tilsvarende som for boliger. For gårdsbruk med høyt vannforbruk (storfe) settes den stipulerte mengden til 2 ganger som for bolig.

Andre gebyrer
Kommunen kan vedta ytterligere gebyrer som har til formål å dekke kostnader med å utføre bestemte tjenester. I Bø kommune har vi innført gebyr for leie av vannmåler, gebyr for frakobling av vannforsyningen, og gebyr for å gjenåpne vannforsyningen.
Det anbefales å videreføre disse gebyrene.

Nærmere behandling om vannmålere i eget punkt.

Straffegebyrer er forøvrig ikke tillatt etter regelverket.

Klageadgang
Fastsettelsen av vann- og avløpsgebyrer for den enkelte gebyrpliktige følger automatisk av reglene i kommunal forskrift samt regulativet. Dette er ikke enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningsloven.

Dersom gebyrfastsettelsen er resultat av vedtak truffet individuelt overfor den enkelte gebyrpliktige, vil det derimot være enkeltvedtak som kan påklages etter forvaltningsloven.

Forslag til forskrift er vedlagt.

2. Leveringsbetingelser for vann- og avløpstjenester

Kommunestyret vedtok i 2010 å innføre standard abonnementsvilkår utarbeidet av Kommunenes Sentralforbund, med følgende avvik/presisering:

- Anleggs- og vedlikeholdsansvar, både praktisk og økonomisk, påhviler kommunen i tilknytningspunktet, dvs. anboring og gren. Fra anboring / gren fram til abonnenten påhviler alt ansvar abonnenten, **men ikke utenfor egen eiendom, og ikke utover 50 m fra bygningen.**

Standardvilkårene er utarbeidet i en teknisk del og en administrativ del, og omhandler forholdet mellom kommunen som anleggseier og den enkelte abonnent. For å gi bedre og enklere informasjon til abonnentene har mange kommuner utarbeidet egne bestemmelser om leveringsbetingelser som et kortfattet supplement til standard abonnementsvilkår. Innholdet skal kort og konsist gi informasjon om hvilke regler og plikter som gjelder, både for kommunen og for abonnenten. I tillegg vil det være relevant å ta med lokale bestemmelser som endrer eller går utover bestemmelsene i standard abonnementsvilkår, slik at denne informasjonen er lett tilgjengelig for abonnentene.

Innholdet er slik at det egner seg godt også i form av en informasjonsbrosjyre.

I standardvilkårene er det lagt opp til at abonnenten selv eier hele ledningen fra tilknytningspunktet mot hovedledning og til bygningen, og dette er det vanligste ellers blant kommunene. Det har dog i nyere tid blitt mer fokus på om dette er en fornuftig ordning, og blant annet Stavanger kommune har overtatt eierskap til stikkledninger som ligger i offentlig vei. Begrunnelsene går blant annet på at det er vanskelig for den enkelte abonnent å utøve ansvarlig eierskap, med drift og vedlikehold, på en ledning som ofte kan gå over annens eiendom(mer). I tillegg vil det ved reparasjoner av lekkasje ofte bli veldig kostbart, spesielt dersom ledningen går gjennom vei/gate.

Bø kommune mener prinsippet med at abonnenten kun eier den delen av ledningen som ligger på egen eiendom er fornuftig, og her er kommunen i forkant for den nasjonale utviklingen. For å avklare og presisere ytterligere hvordan ansvaret fordeles, er det ønskelig at teksten revideres og utvides til å beskrive bestemmelsene rundt felles stikkledninger, og så tas inn i leveringsbetingelsene. For å få en fornuftig bestemmelse som harmonerer med alle typer situasjoner, som vist med eksempler i vedlagte notat angående eierskap og ansvarsforhold, anbefales det også å ta bort bestemmelsen om 50 m grense fra bygg.

Følgende tekst foreslås:

For stikkledninger fra hovedledning til abonnent gjelder følgende:

- Abonnenten eier og er ansvarlig for stikkledningen fra sitt bygg og til tilknytningspunktet på hovedledningen, dvs. anboring / gren, men ikke utenfor sin egen eiendom.
- Kommunen eier og er ansvarlig for drift og vedlikehold av den eventuelle delen av stikkledningen som ligger fra abonnentens eiendomsgrense og til hovedledning.

For felles stikkledninger til to eller flere abonnenter gjelder følgende:

- Hver abonnent er selv ansvarlig for stikkledningen fra sitt bygg og til knutepunkt på felles stikkledning.
- De tilknyttede abonnentene er i felleskap eier og ansvarlig for den delen av ledningen som ligger fra tilknytningspunktet på hovedledningen, dvs. anboring / gren, eventuelt fra eiendomsgrense dersom tilknytningspunktet ligger utenfor, og frem til siste forgrening.
- Kommunen eier og er ansvarlig for den eventuelle delen av stikkledningen som ligger fra abonnentenes eiendomsgrense og til hovedledning.
- Bø kommune anbefaler at det foreligger en tinglyst sameieavtale for den felles eide delen av stikkledningen, med evt. ansvarsfordeling mellom sameierne. For større utbygginger kan det også opprettes samvirkeforetak som skal eie og drifte slike felles ledninger.

I begge tilfeller gjelder at alle omkostninger i forbindelse med etablering av nye stikkledninger bæres av abonnenten. Eventuell kommunal overtakelse av eierskap og ansvar for den delen av stikkledningen som ligger utenfor abonnentens eiendom skal skje etter at arbeidet er godkjent av kommunen.

Forslag til leveringsbetingelser for hhv. drikkevann og avløpstjenester er vedlagt.

3. Bestemmelser om vannmålere

Forurensningsforskriften fastsetter at gebyr skal beregnes på grunnlag av vannforbruk, som enten skal måles eller stipuleres. Både kommunen og abonnenten kan kreve at vannforbruket skal måles. Forskriften fastsetter videre at den enkelte gebyrpliktige selv må bekoste slik måling, og målingen må utføres med vannmåler etter kommunens anvisning. For eiendom som ikke brukes som bolig, og hvor det ikke er fastsatt særlige regler eller inngått særlig avtale, skal forbruket baseres på målt forbruk.

Regelverket stiller altså ikke noen krav til at vannmåler skal innføres generelt for alle abonnenter, men kommunen kan bestemme dette dersom det er ønskelig. Generelt er bruk av vannmåler i Norge lite utbredt blant boligabonnenter, mens det er mer vanlig blant næringsabonnenter. Enkelte kommuner har veldig høy dekningsgrad, noen opp mot full dekning.

Bruk av vannmåler gir et mer rettferdig gebyrsystem, da korrekt stipulering av forbruk er meget vanskelig. Spesielt i forhold til næringsabonnenter vil stipuleringen i liten grad være treffsikker, men dette gjelder også for fritidseiendommer, større boliger eller små husholdninger (enslige pensjonister o.l.). Det vil også være lettere å oppdage og lokalisere lekkasjer ved utbredt bruk av vannmålere, også dersom de er innvendig i bygg, samt at det gir bedre datagrunnlag for å anslå omfanget av de totale lekkasjene.
Motsatt vil det medføre kostnader å både installere og vedlikeholde vannmålere, samt at det administrative arbeidet med å samle inn måleravlesninger og utstede riktig faktura blir mer omfattende. Det vil også kunne oppstå tvil om vannmåleren viser korrekte verdier, noe som krever ressurser til kontroll og saksbehandling.
Erfaringer fra kommuner med høy dekningsgrad viser at det totale vannforbruket går noe ned etter generell innføring av vannmålere.
I Bø kommune har vi for øvrig ikke mangel på kapasitet på produksjon av drikkevann.

Forskriften fastsetter altså at kostnadene forbundet med vannmålere skal bæres av abonnenten selv, men det er ingenting i veien for at kommunen går til innkjøp av målere og deretter fører kostnadene videre til abonnenten via et leiegebyr. Kommunen fastsetter selv reglene for dette.

For de kommunene som har eller er i gang med å innføre full målerdekning er det gjort på forskjellige måter. Noen vedtar at alle nye bygg skal ha vannmåler, og foretar samtidig gradvis innføring på eksisterende abonnenter. Andre igjen har gått til storinnkjøp for å få ned enhetskostnaden.
De som har tilnærmet full målerdekning har bakt inn kostnadene forbundet med vannmålere i årsgebyret slik at det ikke er et eget gebyr for vannmålere. Det rapporteres om mellom 1000 til 5000 kr for installasjon av måler avhengig av om det gjøres via storinnkjøp eller enkeltvis, og med en levetid på ca. 8 år. Totalt har dette gitt kostnader per abonnent på ca. 200-300kr per år i økte gebyrer.

I Bø kommune er det i regulativet fastsatt at kommunen eier vannmålerne, og abonnentene betaler årlig leie avhengig av størrelsen på vannmåleren. Det er også blitt praktisert at abonnentene selv kan bekoste vannmåler og melde dette inn, og således slippe leiegebyret.

Øksnes, Hadsel, Andøya og Bodø har målerleie differensiert på størrelse.

Sortland har ingen ordning med kommunalt eide vannmålere, men har vedtatt plan om innføring av vannmålere for alle abonnenter i perioden 2015-2026.
Lødingen og Narvik har fast målerleie uavhengig av størrelse.
Harstad har fastsatt 0kr i målerleie i regulativet for 2016.

Bø kommune mener det er fordelaktig å innføre full vannmålerdekning for næringsabonnenter, men anbefaler ikke å stille krav om dette for boliger/fritidsboliger.
For større vannmålere for næring anbefaler vi å fortsette dagens ordning med at kommunen kjøper inn og eier selve vannmåleren, mens det for bolig/fritidsbolig og mindre målere innføres at abonnenten besørger dette selv.
Dagens praksis er at driftspersonell fra kommunen foretar måleravlesning. Her anbefaler vi at det innføres som hovedregel at abonnenten selv skal foreta avlesning, og at de som trenger bistand vil kunne få dette. For å gjøre det enklere å rapportere inn er det ønskelig å kunne gjøre dette elektronisk via skjema på kommunens webside, via e-mail eller via SMS.
Alternativt kan målekort hentes på Rådhuset og leveres inn personlig eller via post.

Forslag til bestemmelser er vedlagt.

4. VA-norm

For å regulere og standardisere arbeid som utføres på de kommunale vann- og avløpsanleggene, både for nye og eksisterende anlegg, har mange kommuner sluttet seg til en felles Norsk VA-norm (www.va-norm.no). Denne normen har som mål å lede frem til en nasjonal norm, og skal standardisere og formalisere krav som stilles til prosjektdokumentasjon, teknisk utførelse av arbeid, funksjonskrav og sluttdokumentasjon. Detaljerte tekniske krav henviser videre til VA/Miljø-blad (www.va-blad.no) for utførlige løsninger og arbeidsoperasjoner. Både normen og bladene revideres jevnlig i takt med utviklinger i tekniske løsninger samt endringer i lovverk og forskrifter, og de tilsluttede kommunene vil således ikke måtte bruke ekstra ressurser for å unngå å bli hengende etter.

Bø kommune har i lengre tid abonnert på både normen og bladene, men har ikke formelt vedtatt å innføre disse som gjeldende. Det anbefales at dette vedtas. Lokale bestemmelser innføres der det er hensiktsmessig, blant annet for innmåling av ledninger til kommunens elektroniske ledningskartverk.

5. Oppsummering

Intensjonen i denne saken er å få gjort nødvendige avklaringer og presiseringer på VA-sektoren i kommunen, samt å få dette formalisert på riktig måte. Rådmannen anbefaler at Kommunestyret vedtar disse med ikrafttredelse fra 01.01.2017, slik at momenter som påvirker Regulativet vil kunne tas med når dette skal revideres.

Straumsjøen, 07.09.16

Gundar Jakobsen	Rune Dahl
Rådmann	Teknisk Sjef

Vedlegg:

Forslag til *Forskrift om vann- og avløpsgebyrer, Bø kommune, Nordland*

Forslag til *Leveringsbetingelser for drikkevann, Bø kommune, Nordland*
Forslag til *Leveringsbetingelser for avløpstjenester, Bø kommune, Nordland*
Forslag til *Bestemmelser om vannmålere, Bø kommune, Nordland*
Standard abonnementsvilkår for vann og avløp, Administrative bestemmelser
Standard abonnementsvilkår for vann og avløp, Tekniske bestemmelser
Utdrag fra Regulativet 2016
Forskrift om begrensning av forurensning (forurensningsforskriften) - Del 4A
Lov om kommunale vass- og avløpsanlegg
Sammenligningstabeller for kommuner i regionen
Notat om stikkledninger – eierskap og ansvarsforhold